

UCHWAŁA NR XVII/126/25
RADY POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO
z dnia 26 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim
na lata 2026-2031.**

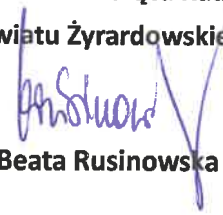
Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107, 1907), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214, 1302), oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Powiatu Żyrardowskiego uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031 w brzmieniu określonym w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026 roku.

**Przewodnicząca Rady
Powiatu Żyrardowskiego**

Beata Rusinowska

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XVII/126/25
Rady Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 26 listopada 2025 r.

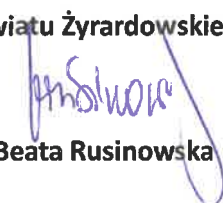
**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim
na lata 2026-2031.**

Art. 6 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Obecnie na terenie Powiatu Żyrardowskiego obowiązuje Program, który Uchwałą Nr LVIII/301/23 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 31 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2023-2025 został dostosowany do nowych wymogów ustawowych. Czas obowiązywania przedmiotowego Programu upływa z dniem 31 grudnia 2025 r., w związku z czym zasadnym jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia nowego Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031. Struktura i zakres Programu dostosowane zostały do zaktualizowanych regulacji prawnych, z uwzględnieniem zaleceń pokontrolnych Wojewody Mazowieckiego z dnia 10 grudnia 2024 r. Zgodnie z nimi do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031 wprowadza się także załączniki do niniejszego Programu, które będą jego integralną częścią:

- 1) Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 2) Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- 3) Powiatowy Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Przyjęty niniejszą uchwałą Program wraz z załącznikami ma za zadanie przyczynić się do ograniczenia skali problemu oraz skutków przemocy domowej na terenie Powiatu Żyrardowskiego w latach 2026-2031. Mając na uwadze powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

**Przewodnicząca Rady
Powiatu Żyrardowskiego**

Beata Rusinowska

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/126/25
Rady Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 26 listopada 2025 r.

POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE
ŻYRARDOWSKIM
NA LATA 2026 - 2031

SPIS TREŚCI

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. PRZEMOC DOMOWA - ASPEKTY PRAWNE I PODSTAWY TEORETYCZNE.....	6
2.1. Pojęcie przemocy domowej.....	7
2.2. Rodzaje przemocy i cykle przemocy domowej.....	8
2.3. Mechanizmy i stereotypy przemocy domowej.....	12
2.4. Skutki przemocy.....	14
III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO.....	17
3.1. Instytucje współdziałające w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie żyrdardowskim.....	20
3.2. Placówki ochrony zdrowia prowadzone przez powiat żyrdardowski.....	30
3.3. Placówki oświatowe prowadzone przez powiat żyrdardowski.....	31
IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	34
4.1. Dane z Centrów Usług Społecznych i z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu żyrdardowskiego.....	34
4.2. Dane z Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu żyrdardowskiego.....	42
4.3. Dane z Komendy Powiatowej Policji.....	44
4.4. Dane z Prokuratury Rejonowej w Żyrdardowie oraz Sądu Rejonowego w Żyrdardowie.....	49
4.5. Dane z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrdardowie.....	51
4.6 Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrdardowie w zakresie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.....	53
V. CELE PROGRAMU.....	55
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	62
VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	63
XIII. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE PRZY REALIZACJI PROGRAMU.....	73
IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY ORAZ RYZYKO REALIZACJI PROGRAMU.....	74
X. MONITORING I EWALUACJA.....	77
XI. SPIS TABEL.....	78
XII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW.....	80
Załącznik nr 1 Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod	

wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

1. Cel programu.....	81
2. Planowane działania.....	81
3. Zakładane efekty.....	82
4. Wskaźniki.....	82
5. Adresaci projektu.....	82
6. Realizatorzy Programu.....	82
7. Miejsce i czas realizacji Programu.....	82
8. Źródła finansowania.....	83
9. Monitoring.....	83
10. Zakończenie.....	83

Załącznik nr 2 Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

1. Wprowadzenie.....	84
1. Podstawy prawne.....	84
3. Cele programu, założenia programowe i istota programu.....	85
4. Adresaci, nabór.....	88
5. Reguły uczestnictwa w programie, w tym sankcje za naruszenie warunków kontraktu.....	89
6. Zagrożenia realizacji programu.....	90
7. Realizator Programu.....	90
8. Źródła finansowania.....	90
9. Sprawozdawczość.....	91

Załącznik nr 3 Powiatowy Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

1. Wprowadzenie.....	92
2. Podstawy prawne.....	92
4. Cele programu założenia programowe i istota programu.....	93
5. Adresaci, nabór.....	96
6. Reguły uczestnictwa w programie, w tym sankcje za naruszenie warunków kontraktu.....	96
7. Zagrożenia realizacji programu.....	97
8. Realizator Programu.....	97
9. Źródła finansowania.....	97
10. Sprawozdawczość.....	98

I. WSTĘP.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031 zwany dalej „Programem”, jest zgodny z zapisem ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej art. 6 ust. 2 pkt. 1, który nakłada na powiat obowiązek „opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

W dniu 21 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca wiele znaczących zmian, w tym nadając w/w ustawie nowy tytuł, nazwę przemoc w rodzinie zastąpiono nazwą przemoc domowa; rozszerzono definicję przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc; wprowadzono zmiany dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-edukacyjnych, dookreślono cel realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031 został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie i jest kontynuacją działań podjętych z lat poprzednich.

Przemoc domowa jest niewątpliwie najgorszym rodzajem przemocy, ponieważ sprawcą jest najbliższa osoba - członek rodziny, a naturalnym środowiskiem życia człowieka jest właśnie rodzina. To w niej człowiek rodzi się, wychowuje, dojrzewa, w niej kształtuje własną osobowość. Nie zawsze jednak to środowisko spełnia należycie swoje podstawowe funkcje. Nie dla wszystkich dom rodzinny jest azylem, w którym panuje miłość, ciepło, bezpieczeństwo i wzajemne zaufanie. Środowisko rodzinne ma znaczący wpływ na funkcjonowanie członków rodziny w tej grupie społecznej i społeczeństwie. Pozwala ono na pełny rozwój i wykorzystanie potencjału współtworzących je osób.

Pomimo, że przemoc domową ciężko jest zdiagnozować, to zdaniem specjalistów jest ona jednym z ważniejszych problemów, który powoduje poważne konsekwencje, zdrowotne dla funkcjonowania rodzin, jak i dla polityki społecznej państwa. Dlatego też zjawisko przemocy wymaga podjęcia działań o szerokim zakresie, które będą kompleksowo i długofalowo wspierać rodziny, w których ono występuje, a także będą zapobiegać powstawaniu

i rozszerzeniu się dalszych form przemocy wobec najbliższych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, realizację programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, a także upowszechnienie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

II. PRZEMOC DOMOWA - ASPEKTY PRAWNE I PODSTAWY TEORETYCZNE.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej oparty jest przede wszystkim na założeniach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673). Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) wprowadziła zmiany w terminie „przemoc w rodzinie” zastępując go terminem „przemoc domowa”.

Przemoc domowa jest przestępstwem. Kodeks karny przewiduje karę za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, małoletnią, nieporadną, zależną.

Regulacje prawne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar zapisane są również w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), która zakazuje np.: stosowanie kar cielesnych. Problemy dotyczące przemocy domowej ujęte są w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023, poz. 2809 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 917);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta (Dz.U. z dnia 13 września 2023r., poz. 1870);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r., poz. 383);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 46 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2025 r., poz. 636 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r., poz. 881 ze zm.);

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024, poz. 107, 1907);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r., poz. 1338);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1158);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163).

2.1. Pojęcie przemocy domowej.

Przemoc domowa oznacza jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznających przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa to zjawisko społeczne zachodzące, gdy członek rodziny, mąż, żona lub inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca próbuje zdominować fizycznie lub psychicznie drugiego partnera, dzieci, rodziców, dziadków, teściów itp., używając przewagi fizycznej, gróźb, szantażu, w celu zranienia moralnie lub fizycznie.

Specyfikacja zjawiska przemocy domowej, polega na tym, że można ją identyfikować poprzez stwierdzenie zaistnienia następujących warunków:

1. Intencjonalności działania lub jego zaniechania przez sprawcę.

Dążenie do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doznającą przemocy, do wymuszenia na niej bezwzględnego posłuszeństwa, przekonanie sprawcy o słuszności postępowania i przypisywanie sobie wyłącznie prawa do podejmowania decyzji w sprawach

dotyczących członków rodziny.

Zachowania przemocowe służą w uzyskaniu różnych rzeczy np. posłuszeństwa: ktoś sądzi, że wie, co jest dobre dla drugiej osoby, lub daje sobie prawo do decydowania w jej imieniu. Jest przy tym święcie przekonany, że ta druga osoba powinna mu się bezwzględnie podporządkować i zaspokoić jego jedynie słuszne życzenia. Nie ważne jest tu stanowisko drugiej osoby, jej zdanie, chęci i potrzeby.

2. Dysproporcja siły.

W tej wyraźnej przewadze jednej osoby nad drugą, nie chodzi jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także z przewagą związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.

3. Naruszanie godności i praw.

Sprawca przemocy narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, wykorzystuje przewagę siły oraz pozbawia ją wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, nietykalności osobistej, szacunku lub jedna osoba daje sobie prawo, by drugą uderzyć, obrazić, skrytykować, zabrać coś, nie dać, ukarać). Nie liczy się z jej potrzebami, życzeniami, protestami, uczuciami. Traktuje daną osobę jak przedmiot - pozbawiony praw.

4. Spowodowanie cierpienia i bólu.

Osoba wobec której stosowana jest przemoc doznaje cierpienia oraz szkód fizycznych i psychicznych. Szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe lub odroczone w czasie.

Jeżeli wszystkie wyżej wymienione warunki zostaną spełnione, możemy mówić, że ktoś stosuje przemoc wobec drugiej osoby: sprawca działa z intencją wobec ofiary, która jest od niego słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

2.2. Rodzaje przemocy i cykle przemocy domowej.

W literaturze wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** - nazywana również *gorącą*, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m. in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie,

duśnienie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia). **Objawy:** siniaki, ślady po uderzeniach, oparzenia różnych części ciała, opuchlizna, złamania, lęk przed rozbieraniem się, dotykiem drugiej osoby, nieadekwatny strój do pory roku, nadmierna apatia lub agresja.

2. **Przemoc psychiczna** - nazywana również *zimną*, to umyślne agresywne działanie, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m. in.: wyśmiewanie, poniżanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami). **Objawy:** zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego), moczenie i zanieczyszczanie się (u dzieci), bóle mięśni, zaburzenia snu, brak pewności siebie, niska samoocena, depresja, fobie i lęki, kłopoty z kontrolą emocji, nieufność do innych, problemy w pracy i w szkole, zachowania agresywne.
3. **Przemoc ekonomiczna** - przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy, zaciąganie pożyczek bez wiedzy ofiary, odmawianie spłaty wspólnych długów czy przekupywanie dzieci). Jest przemocą w postaci zaniedbywania obowiązków rodzicielskich i wzajemnych w rodzinie. **Objawy:** brak możliwości zaspokojenia własnych podstawowych potrzeb.
4. **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc, grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku). **Objawy:** ciąża, choroby weneryczne, wirus HIV, infekcje dróg moczowo - płciowych, urazy pochwy, odbytu, przerwa błony dziewiczej, krwawienie z narządów rodnych.
5. **Cyberprzemoc** - to zachowanie, które przy użyciu nowych technologii komunikacyjnych i informatycznych (komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów), ma na celu skrzywdzenie danej osoby bądź grupy. Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i sms-ów; kłótnie

internetowe (flame war); publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów; podszywanie się pod inną osobę; obraźliwe komentowanie wpisów na blogu.

Objawy: poczucie zagrożenia, bezradność, poniżenia.

6. **Zaniedbanie** - stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych. Może dotyczyć osób starszych i niepełnosprawnych.

Objawy: częsta absencja w szkole, wagarowanie, brak przyborów szkolnych, niedożywienie.

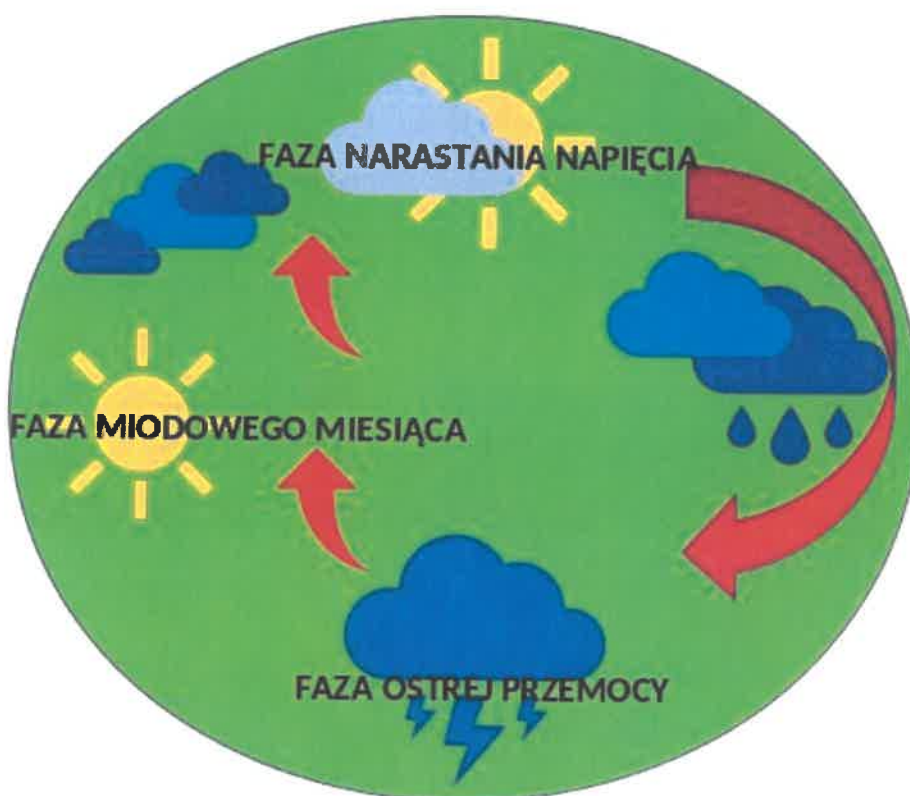
Wszystkie formy przemocy mogą wzajemnie się uzupełniać i przenikać.

Cykle przemocy domowej nie są zdarzeniem jednorazowym. W cyklach przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy kolejno następujące po sobie fazy:

- **faza narastającego napięcia** - początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
- **faza ostrej przemocy** - następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc, czy złożyć skargę.
- **faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego oczekują. I nawet jeśli przed chwilą były gotowe uciec, teraz zostają. Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać. Problem z fazą miodowego miesiąca polega na tym, że jak każdy miodowy miesiąc nie trwa długo. To pułapka, która zatrzymuje ofiary w cyklu przemocy.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy „miodowego miesiąca”, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i ostrej przemocy. To co kiedyś było w fazie „miodowego miesiąca”, przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

CYKLE PRZEMOCY DOMOWEJ

Źródło: <https://poradniauzaleznienia.pl>

2.3. Mechanizmy i stereotypy przemocy domowej.

Ludzie oczekują od osób doznających przemocy naturalnych reakcji samoobronnych, że nie pozwolą się tak traktować, że obronią się i postawią „tame” przemocy. Tak zachowywałyby się osoba posiadająca moc sprawczą, osoba, która ma zachowaną psychologiczną możliwość obrony. Jednak sytuacja przemocy domowej nie jest normalną sytuacją. To sytuacja chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Specyfika przemocy polega właśnie na tym, że ofiara przemocy utraciła swoją moc sprawczą i wewnętrzną siłę. Sprawca przemocy swoją ofiarę psychicznie, emocjonalnie obezwładnia.

Zastanawiamy się często, dlaczego ofiary przemocy domowej pozostają w krzywdzących związkach przez wiele lat i nie potrafią się z nich uwolnić. Dlaczego tak się dzieje, że ofiary uważają, że nie ma wyjścia z sytuacji, w której się znajdują i trudniej im się bronić przed przemocą, wyjaśniają m.in. mechanizmy przemocy:

- **Syndrom wyuczonej bezradności**

To bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. (...) Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

- **Zjawisko prania mózgu**

Mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.

- **Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder)**

Zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.

- **Proces wiktymizacji**

Każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.

- **Syndrom sztokholmski**

Takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez Policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedna z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

- **Mechanizm „psychologicznej pułapki”**

Wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.

Wiele społeczeństw czy środowisk nie reaguje na problem przemocy domowej, wyrażając tym samym przyzwolenie na jej istnienie. Jest to wynikiem funkcjonujących w świadomości społecznej stereotypów i przekonań, które głęboko zapuszczają swoje korzenie i fałszują rzeczywistość. Z punktu widzenia problemu przemocy domowej za najgroźniejsze uważa się stereotypy:

1. **Usprawiedliwiające przemoc** - np. „osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie”, „mnie też bili i wyrosłem na porządnego człowieka”, „jak się ciebie nie będą bać, to się z ciebie będą śmiać”, „przemoc jest wtedy gdy są ślady na ciele”, „przyczyną przemocy domowej jest alkohol”, „przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego”, „to był jednorazowy incydent, który nigdy się nie powtórzy”.
2. **Przenoszące odpowiedzialność za przemoc na ofiary** - np.: „sama sobie winna”, „jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył”, „widziały gały co brały”, „ofiary przemocy domowej akceptują przemoc”, „gdyby ofiara naprawdę cierpiała odeszłaby od sprawcy”, „gdyby chciała naprawdę coś zmienić, to już dawno by to zrobiła”.
3. **Przekonania izolujące ofiary** - np.: „nie mów nikomu co się dzieje w domu”, „przemoc domowa to sprawa prywatna, nikt nie powinien się wtrącać”, „policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych”, „gwałt w małżeństwie nie istnieje”, „nie ujawnia się tajemnic rodzinnych”, „nie pierze się rodzinnych brudów publicznie”, „nie można zmienić swojego przeznaczenia”.

2.4. Skutki przemocy.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Skutki indywidualne przemocy.

Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być także: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci i młodzieży - ofiar przemocy - skutkiem mogą być również konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym. Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego (ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji oraz nadużywanie alkoholu i narkotyków).

Skutki przemocy dotyczą również sprawców przemocy, którzy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony, mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

Spoleczne skutki przemocy.

Przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Zostaje zniszczony cały system rodzinny. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Istnieje duże ryzyko powielania przez najmłodszych zachowań przemocowych w dorosłym życiu. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi - zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy domowej rozszerza się na osoby obce.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli małżonka, rodzica. Krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia. Brak właściwej reakcji na przemoc potęguje ją i utrwała niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa.

Skutki ekonomiczne przemocy.

Przemoc domowa niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy domowej między innymi: policja, służba zdrowia, pomoc społeczna, ale też i pracodawcy, szkoły itp.

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO.

Powiat żyrardowski - powiat w województwie mazowieckim, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Żyrardów. Obszar powiatu żyrardowskiego obejmuje pięć jednostek administracji samorządowej - gminę miejską Żyrardów, gminy miejsko-wiejskie Mszczonów i Wiskitki oraz gminy wiejskie Puszcza Mariańska i Radziejowice.

Powiat Żyrardowski położony jest w zachodniej części województwa mazowieckiego i jest jednym z jego granicznych powiatów. Na północy graniczy bezpośrednio z powiatem sochaczewskim, na wschodzie z powiatem grodziskim, na południowym-wschodzie z powiatem grójeckim, na południu z powiatem rawskim, zaś na południowym-zachodzie i zachodzie z powiatem skierniewickim. Jego zachodnia granica stanowi zarazem granicę województw mazowieckiego i łódzkiego.

Powiat Żyrardowski to powiat ziemski, o powierzchni 53 263 ha. Pod względem zajmowanej powierzchni powiat żyrardowski należy do najmniejszych powiatów w województwie mazowieckim. Z danych ewidencji ludności (stan na 31.12.2022 r.) wynika, że w powiecie żyrardowskim zamieszkuje 75 414 mieszkańców, z czego 39 206 stanowią kobiety, 36 208 – mężczyźni. Społeczeństwo powiatu to w przeważającej części mieszkańcy wsi.

Gminy wchodzące w skład Powiatu Żyrardowskiego to:

Żyrardów - gmina miejska. Miasto liczy niewiele ponad **35 000** mieszkańców, powierzchnia 1433 ha, data założenia – 1830 r., prawa miejskie uzyskało w 1916 r. Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 stycznia 2012 roku, żyrardowska XIX-wieczna osada fabryczna, stanowiąca ściśle centrum miasta, uznana została za pomnik historii. Miasto Żyrardów jest stolicą powiatu żyrardowskiego.

Mszczonów - gmina miejsko-wiejska. Liczy **11573** mieszkańców (6439 miasto i 5134 obszar wiejski). Uzyskał prawa miejskie w 1377 roku.

Wiskitki - gmina miejsko-wiejska położona na obszarze 150,2 km², którą zamieszkuje **9870** osób. Prawa miejskie przywrócono Wiskitkom w 2021 roku.

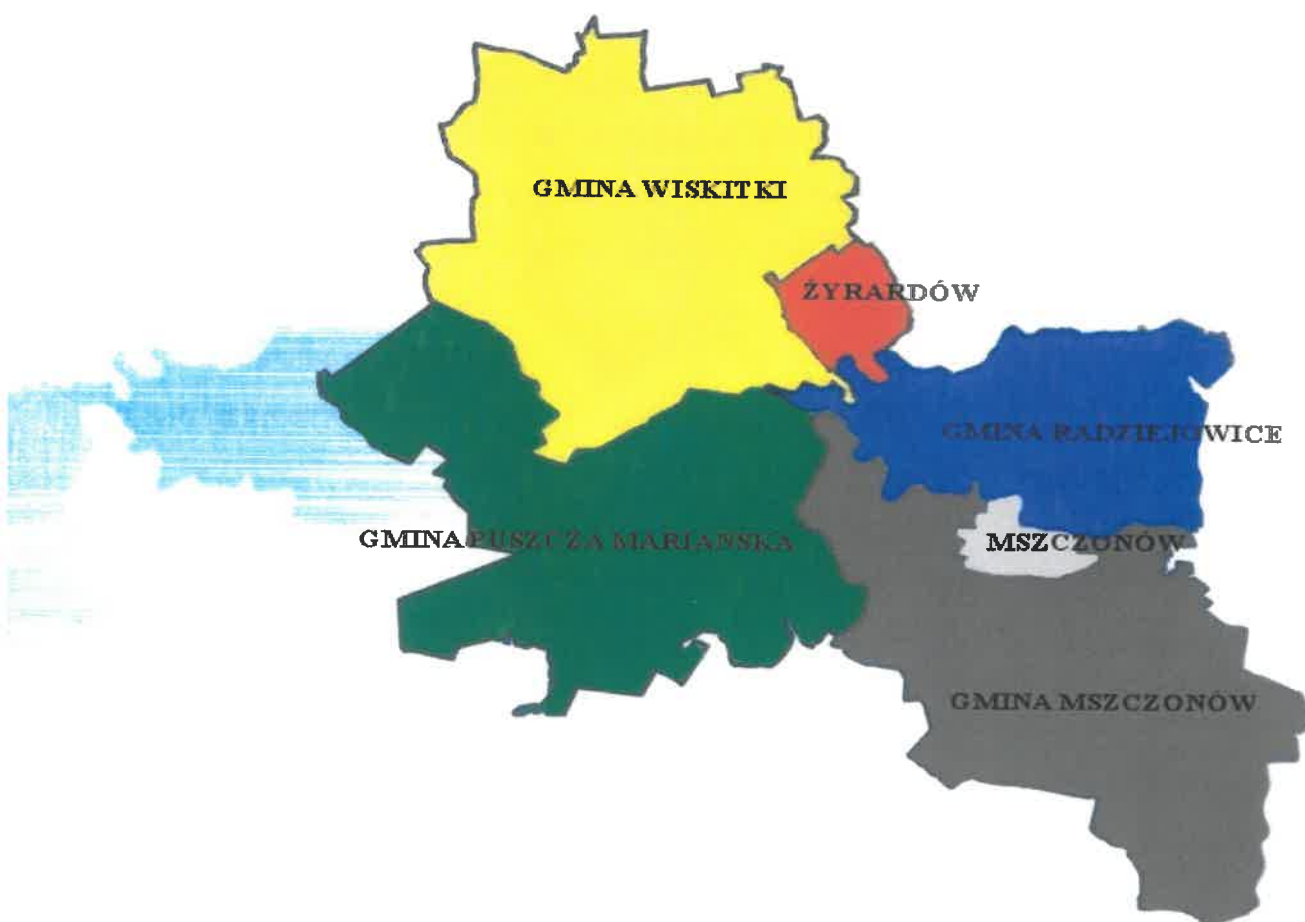

Puszcz Mariańska – gmina wiejska. Puszcz Mariańska jest siedzibą gminy położonej na obszarze 143,2 km², którą zamieszkuje **8500** osób.

Radziejowice – gmina wiejska. Radziejowice są dziś siedzibą gminy zajmującej obszar 73 km², którą zamieszkuje **5540** osób.

Mapa Powiatu Żyrardowskiego.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/kppsp-zyrardow/informacje-ogolne>

Mapa Powiatów Województwa Mazowieckiego.

Źródło: http://www.drewnianemazowsze.pl/mapa_powiatow/

Na poziomie gmin działania związane ze wsparciem osób uwięzanych w przemoc domową, w formie bardzo zróżnicowanej wykonują Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Centra Usług Społecznych, które zgodnie z art. 7 pkt. 7 ustawy o pomocy społecznej są zobowiązane do udzielania pomocy osobom oraz ich rodzinom, w szczególności z powodu przemocy domowej.

3.1. Instytucje współdziałające w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie żyrardowskim.

Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie

ul. Piaskowa 21/23, 96-300 Żyrardów

tel. (046) 855 31 26, 46 855 36 59, e-mail: sekretariat@cus-zyrardow.pl

Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie

ul. Grójecka 45, 96-320 Mszczonów

tel. (046) 857 12 73, e-mail: cus@mszczonow.pl

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach

Pl. Wolności 34, 96-315 Wiskitki

tel. (046) 892 11 24, e - mail: mgops@mgops-wiskitki.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach

ul. Kubickiego 3, 96-325 Radziejowice

tel. (046) 857 71 22, e-mail: ops@radziejowice.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej

ul. Tadeusza Kościuszki 2, 96-330 Puszcza Mariańska

tel. (046) 831 87 49, (046) 831 88 48,

e mail: gops@puszcza-marianska.pl

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu: ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich bądź z niej wynikać. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, w razie konieczności uruchamiają procedurę „Niebieskie Karty” przewidzianej dla pomocy społecznej, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą). Pracownicy socjalni przygotowują wszechstronny plan pomocy, monitorują efekty podjętych działań, pomagają w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udzielają szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazują miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc. Udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, uzasadnionych przypadkach udzielają pomocy finansowej (w formie zasiłków: stałych, okresowych, celowych) oraz rzeczowej (np. odzież, żywność). Informują o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazują miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym o możliwości otrzymania schronienia np.: w schroniskach, hostelach, ośrodkach interwencji kryzysowej, itp. Pracownicy socjalni w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa, powiadamiają organy ścigania. Pracownicy socjalni wykonujący obowiązki służbowe mają prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej (decyzja o odebraniu dziecka podejmowana ma być przez pracownika socjalnego wspólnie z policjantem, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką) w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

W celu zdiagnozowania problemu przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zebrało dane z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Usług Społecznych, Komendy Powiatowej Policji w Żyrardowie, Sądu Rejonowego w Żyrardowie i Prokuratury Rejonowej w Żyrardowie czy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie. Z danych uzyskanych z OPS-ów, CUS-ów wynika, że w każdym mieście i gminie na terenie powiatu żyrardowskiego realizowane są wieloletnie programy przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Tabela nr 1. Wykaz Zespołów Interdyscyplinarnych w powiecie żyrardowskim.

Miasto/ Gmina	Nazwa	Adres	Telefon	E - mail
Żyrardów	Zespół Interdyscyplinarny w Żyrardowie	ul. Piaskowa 21/23, 96-300 Żyrardów	46 855 31 26	zi@cus-zyrardow.pl
Mszczonów	Zespół Interdyscyplinarny w Mszczonowie	ul. Grójecka 45 96-320 Mszczonów	46 857 12 73	zi@mszczonow.pl
Wiskitki	Zespół Interdyscyplinarny w Wiskitkach	Pl. Wolności 34 96-315 Wiskitki	46 892 11 24	zi@wiskitki.pl
Radziejowice	Zespół Interdyscyplinarny w Radziejowicach	ul. Kubickiego 3 96-325 Radziejowice	46 857 71 22	zi@radziejowice.pl
Puszcza Mariańska	Zespół Interdyscyplinarny w Puszczy Mariańskiej	ul. Tadeusza Kościuszki 2 96-330 Puszcza Mariańska	46 831 81 51	zi@puszcza-marianska.pl

Źródło: Dane sporządzone przez PCPR Żyrardów.

Przy każdym Ośrodku Pomocy Społecznej i Centrum Usług Społecznych funkcjonują także Zespoły Interdyscyplinarne działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w którego skład wchodzi przygotowani do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy specjaliści, m. in.: przedstawiciele Jednostek Organizacyjnych Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Kuratorzy Sądowi. Zespół Interdyscyplinarny powoływany jest przez gminę lub miasto. Zadaniem zespołu jest kompleksowe zajmowanie się rodzinami oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również zbieraniem i przekazywaniem informacji na temat skali zjawiska przemocy domowej, jak również gromadzeniem informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie tworzenia nowych miejsc pomocy dla osób krzywdzonych (bądź wspieranie już istniejących placówek). Zespoły Interdyscyplinarne powinny również inicjować działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy

poprzez np. organizowanie szkoleń, konferencji itp.

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno – pomocową w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem występowania przemocy domowej.

Na mocy art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W związku ze zmianami oraz powołaniem nowych osób, każda osoba powołana w skład zespołu interdyscyplinarnego musi odbyć obowiązkowe szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zobligowany jest do opracowania i wydawania co najmniej raz na dwa lata wytycznych w sprawie szkoleń. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 -5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu

przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c Kodeksu wykroczeń.

W znowelizowanej ustawie grupy robocze zastąpiono grupami diagnostyczno-pomocowymi. W skład każdej grupy wchodzi funkcjonariusz policji i pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami. Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową. Przepisy dotyczące samej procedury „Niebieskie Karty” nie wymagają już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. m.in. wprowadzono zasadę realizacji procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem grupy diagnostyczno-pomocowej jest zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury NK napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). W procedurze Niebieskie karty jest obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Szczegółowe warunki realizowania procedury „Niebieskie Karty” określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870). Wspomniana procedura postępowania ma na celu zatrzymanie przemocy w rodzinie oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Niebieska Karta-A – wszczęcie procedury. Formularz ten wypełniają osoby będące przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11–11d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego. Formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, jest przekazywany grupie diagnostyczno-pomocowej. Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – A”, dokonuje diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej oraz podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i zatrzymania przemocy domowej albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.

Niebieska Karta-B – Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.

Niebieska Karta-C – Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie ustaleń zawartych w wypełnionym formularzu „Niebieska Karta – C”, podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i poprawę jej sytuacji życiowej. Z osobą doznającą przemocy domowej spisuje się indywidualny plan pracy. Indywidualny plan pomocy obejmuje ogół działań podejmowanych przez grupę diagnostyczno-pomocową na rzecz i wspólnie z osobą doznającą przemocy domowej, w celu poprawy sytuacji życiowej tej osoby oraz w jej środowisku domowym. Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie, uwzględniając potrzeby, zasoby i sytuację osoby doznającej przemocy domowej, co zostaje odnotowane w formularzu „Niebieska Karta – C”.

Niebieska Karta-D – Grupa diagnostyczno-pomocowa, po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową, w jej obecności, dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji w celu zmiany jej postępowania.

Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy domowej w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedura zostaje również zamknięta, gdy zespół rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego

ul. 1 Maja 60 , 96- 300 Żyrardów

tel. (46) 855 29 25,

tel. (046) 854 20 83, e - mail: sekretariat@pcpr-zyrardow.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje między innymi zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej i pieczy zastępczej.

1. Zadania własne powiatu:

- a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- b) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- c) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- d) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

2. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- b) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- c) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- d) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz o ich ukończeniu.

Powiat Żyrardowski nie posiada na swoim terenie specjalistycznych ośrodków wsparcia ani ośrodków interwencji kryzysowej zapewniających osobom doznającym przemocy domowej schronienia, jednak zawarto w 2025 r. Porozumienie z zewnętrznym Ośrodkiem

Interwencji Kryzysowej, który jest w stanie gotowości do udzielenia schronienia oraz pobytu całodobowego dla mieszkańców powiatu żyrardowskiego.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności rodzinne, prawne, psychologiczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzi wojewoda.

Do zadań Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego należy poradnictwo rodzinne, które obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobami niepełnosprawnymi realizowane w szczególności poprzez:

- 1) Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji.
- 2) Informowanie o prawach i uprawnieniach osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
- 3) Udzielanie informacji o jednostkach świadczących pomoc specjalistyczną.
- 4) Aktywizację rodzin w rozwiązywaniu ich problemów życiowych.
- 5) Monitorowanie sytuacji rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych celem rozpoznawania skali problemu na obszarze powiatu.
- 6) Podejmowanie działań mających na celu ochronę dziecka, osoby starszej i samotnej.
- 7) Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 8) Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym.
- 9) Prowadzenie poradnictwa profilaktycznego.
- 10) Współpracę z jednostkami gminnymi i powiatowymi, sądem, kuratorami oraz organizacjami pozarządowymi.

Sąd Rejonowy w Żyrardowie:

Al. Partyzantów 3, 96 - 300 Żyrardów

tel. (046) 854 31 41,

e - mail: administracja@zyrardow.sr.gov.pl

strona internetowa: www.zyrardow.sr.gov.pl

Jako najbliższa jednostka sądownictwa dla obywateli, rozpatruje wszystkie sprawy z wyjątkiem zastrzeżonych dla Sądu Okręgowego; Wydział Karny, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.

Prokuratura Rejonowa w Żyrardowie:

ul. Okrzei 58, 96 - 300 Żyrardów

tel. 46 37 855 41 03, fax: 46 37 855 41 03 wew. 12 ,

e-mail: biuro.podawcze.przyr@prokuratura.gov.pl

strona internetowa: www.gov.pl/web/po-plock/prokuratura-rejonowa-w-zyrardowie

Zobowiązana jest w sytuacji istnienia uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa, do wszczęcia postępowania przygotowawczego celem sprawdzenia czy doszło do niego, wyjaśnienia okoliczności zdarzenia, zebrania i zabezpieczenia dowodów, ujęcia sprawcy, zastosowania w uzasadnionych przypadkach środka zapobiegawczego wobec sprawcy przemocy w formie dozoru policyjnego bądź tymczasowego aresztowania.

Komenda Powiatowa Policji w Żyrardowie:

ul. Chopina 4-6, 96 - 300 Żyrardów, fax: (47) 705 81 14,

całodobowy nr tel.: (47) 705 82 00 lub (47) 705 81 00,

e-mail: dyzurny.kppzyrardow@ra.policja.gov.pl

Na terenie Powiatu Żyrardowskiego działają pod nadzorem KPP także:

Posterunek Policji w Wiskitkach:

ul. Kościuszki 1, 96-315 Wiskitki

tel. (47) 705 82 84 lub (47) 705 82 86

e-mail: pwiskitki@ra.policja.gov.pl

Posterunek Policji w Puszczy Mariańskiej:

ul. Stanisława Papczyńskiego 3, 96-330 Puszcza Mariańska

tel. (47) 705 82 81, fax: (47) 70 82 83

e-mail: ppuszczamarianska@ra.policja.gov.pl

Komisariat Policji w Mszczonowie (gminy Mszczonów i Radziejowice):

ul. Warszawska 44, 96-320 Mszczonów

tel. (47) 705 82 60 , fax: (47) 705 82 64

e-mail: kp.mszczonow@ra.policja.gov.pl

Zgodnie z ustawą o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 roku, do podstawowych zadań Policji należą: ochrona życia i zdrowia ludzi, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminalnym. Współdziałaniem w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi, wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców, w tym prowadzenia interwencji w przypadku występowania przemocy domowej, zapewnienie ofiarom doraźnego bezpieczeństwa, informowania ofiar i świadków o przysługujących prawach, możliwościach i miejscach uzyskania pomocy, prowadzenie działań prewencyjnych wobec sprawców.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żyrardowie:

ul. Moniuszki 40, 96 - 300 Żyrardów

tel. (046) 46 855 38 16,

e-mail: poradnia-zyrardow@wp.pl

strona internetowa: www.poradniazyrardow.pl

Poradnia jest placówką oświatową, która świadczy usługi dla dzieci i młodzieży ze szkół oraz przedszkoli mających siedzibę na terenie Powiatu Żyrardowskiego. Korzystanie z usług poradni jest nieodpłatne i nie wymaga skierowań. Dzieci i młodzież zgłaszane są do poradni wyłącznie przez rodziców lub prawnych opiekunów, którzy decydują o przebiegu postępowania diagnostycznego i wnioskuje o wydanie opinii lub orzeczenia. Poradnia zajmuje się udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej, logopedycznej, zawodowej dzieciom, młodzieży oraz rodzinom m. in. poprzez: wspomaganie

wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej. Zajmuje się również problematyką uzależnień, innych problemów dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grupy ryzyka, terapia zaburzeń rozwojowych i zaburzeń dysfunkcyjnych, prowadzeniem edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców, młodzieży i nauczycieli. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w szczególności w formie: indywidualnych i grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grupy wsparcia, warsztatów dla rozwijających kompetencje wychowawcze dla rodziców, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno-szkoleniowej, szerokiej współpracy ze szkołami z powiatu żyrardowskiego, koordynacji programów profilaktycznych i poradnictwa zawodowego.

3.2. Placówki ochrony zdrowia prowadzone przez powiat żyrardowski.

Zobowiązane są do udzielenia pomocy medycznej, a także w przypadku występowania u pacjentów sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej, do informowania o możliwościach uzyskania pomocy, wystawiania na prośbę osoby pokrzywdzonej zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach, podjętym leczeniu, informowanie ofiar o warunkach i miejscach wystawienia obdukcji, uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” przewidzianej dla przedstawicieli ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych, powiadomienie innych służb, np. pomocy społecznej, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych).

Placówki opiekuńcze i zdrowotne:

Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie

ul. Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów

tel. (046) 855 20 11, fax: 46 855 35 27, sekretariat: 46 854 33 88

e-mail: sekretariat@szpitalzyrardow.pl

strona internetowa: <https://czmz.szpitalzyrardow.pl>

Dom Pomocy Społecznej im Ks. Jerzego Popiełuszki w Żyrardowie

ul. Generała Sosabowskiego 23, 96-300 Żyrardów

tel.: (46) 855-37-85, (46) 856-27-77, telefon komórkowy: 605-568-677

strona internetowa: <http://dpssosabowski.pl/>, e-mail: biuro@dpssosabowski.pl

Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie (dla osób somatycznie przewlekle chorych)

ul. Limanowskiego 32B, 96-300 Żyrardów

tel.: (46) 855 32 70, (46) 855 69 42, fax: (46) 855 34 34

strona internetowa <https://dpszyrardow.pl/>, e-mail: dps@dpszyrardow.pl

Dom Pomocy Społecznej w Hamerni (dla osób przewlekle psychicznie chorych)

Tartak ul. Mszczonowska 1, 96-325 Radziejowice

tel.: (46) 857 71 02

strona internetowa: <https://www.dpshamernia.pl/>, e-mail: biuro@dpshamernia.com.pl

Warsztaty Terapii Zajęciowej przy MUSI NOVUM Sp. z o.o.

ul. 1 Maja 43a, 96-300 Żyrardów

tel. (46) 854 30 48, e-mail: warsztat_terapii_zyrardow@tlen.pl

Środowiskowy Dom Samopomocy (dla osób z niepełnosprawnością intelektualną)

„Stowarzyszenie Równych Szans”

ul. Armii Krajowej 3, 96-300 Żyrardów

tel. (46) 855 41 81

e-mail: rowneszanse2002@wp.pl, strona: www.zyrardow.naszds.pl

3.3. Placówki oświatowe prowadzone przez powiat żyrardowski.

Szkoła obok funkcji edukacyjnej jest źródłem wsparcia dla rodziców w wychowaniu dziecka m. in. poprzez: dostarczanie wiedzy dotyczącej problematyki wychowania z zakresu komunikacji interpersonalnej pomiędzy rodzicami i dziećmi, profilaktyki zagrożeń, racjonalnego spędzania wolnego czasu, kształtowanie umiejętności wychowawczych poprzez zajęcia warsztatowe. Personel powinien rozpoznać sygnały świadczące o doznawaniu przez dziecko form krzywdzenia, zaniedbania, ew. wystąpić do sądu o wgląd w sytuację rodziny, powiadomić policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Zadaniem

placówek oświatowych jest monitorowanie sytuacji dziecka i rodziny, przy współpracy z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. W związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą) uruchomić procedurę „Niebieskie Karty” przewidzianej dla przedstawicieli oświaty.

Szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Żyrardowie:

Zespół Szkół Nr 1 w Żyrardowie

ul. Bohaterów Warszawy 4, 96-300 Żyrardów
tel. (46) 855 40 81
e-mail: elektryk.zyrardow@wp.pl,
strona internetowa: <https://elektrykzyrardow.pl/>

Zespół Szkół Nr 2 w Żyrardowie

ul. Legionów Polskich 54/56, 96-300 Żyrardów
tel. 571 431 559, e-mail: sekretariats2@vp.pl
strona internetowa: www.zs2zyrardow.szkolnastrona.pl

Zespół Szkół Nr 3 w Wiskitkach

ul. Kościuszki 25, 96-315 Wiskitki
tel. (46) 854 10 03,
e-mail: zs3@op.pl
strona internetowa: www.zs3wiskitki.edu.pl

Liceum Ogólnokształcące w Mszczonowie

ul. Maklakiewicza 18, 96-320 Mszczonów
tel. (46) 857 12 10
e-mail: mszczonowlo@wp.pl
strona internetowa: szareszeregi.lo@gmail.com

Liceum Ogólnokształcące w Puszczy Mariańskiej

ul. Króla Jana Sobieskiego 61, 96-330 Puszcza Mariańska
tel. (46) 831 81 66, e-mail: lopuszcza@wp.pl
strona internetowa: www.lopuszcza.edu.pl

Zespół Szkół w Mszczonowie

ul. Ługowa 13, 96-320 Mszczonów

tel. (46) 857 10 22, fax: (46) 857 12 55

e-mail: sekretariat@zs-mszczonow.edu.pl

strona internetowa: www.zsmszczonow.szkolnastrona.pl

Liceum Ogólnokształcące Szkoła Mistrzostwa Sportowego w kolarstwie

ul. Waryńskiego 1, 96-300 Żyrardów

tel: (46) 855 31 38

e-mail: sms_zyrardow@op.pl

strona internetowa: <https://www.smszyrardow.pl>

W każdej gminie powiatu żyrardowskiego prowadzone są szkoły podstawowe przez gminy.

Liceum Ogólnokształcące w Żyrardowie prowadzi Miasto Żyrardów.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Przemoc domowa jest jedną z najistotniejszych kwestii społecznych w Polsce. Jest to zjawisko ukryte i zatajane, a jednocześnie występujące we wszystkich środowiskach i warstwach społecznych, niezależnie od wykształcenia czy statusu materialnego.

Z uwagi na wstydlivość problemu i niechęć mówienia o nim, pomimo kategorii patologii społecznej o poważnych rozmiarach, statystyki określają ją tylko w pewnym stopniu. Wiele aspektów nie widzi światła dziennego, a informacje liczbowe przedstawiane są w raportach policyjnych, sądowych, medycznych oraz w ogólnopolskich badaniach populacyjnych.

Zgodnie ze swoimi kompetencjami odpowiednie działania na terenie Powiatu Żyrardowskiego podejmują: Centra Usług Społecznych, Ośrodki Pomocy Społecznej, Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji w Żyrardowie oraz Prokuratura i Sąd Rejonowy w Żyrardowie.

Poniżej przedstawiamy informacje statystyczne uzyskane od ww. podmiotów, obrazujące zakres problemu.

4.1. Dane z Centrów Usług Społecznych i z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego.

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczenie oraz zwalczanie zjawiska przemocy domowej na terenie poszczególnych gmin są centra usług społecznych i ośrodki pomocy społecznej. Z danych uzyskanych z centrów i ośrodków wynika, że zjawisko przemocy w powiecie żyrardowskim to wciąż dość duży problem i ma niestety tendencję wzrostową.

Tabela nr 2. Liczba procedur „Niebieskie Karty” wpływających do ZI z podziałem na gminy w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Liczba procedur „Niebieskich Kart” wpływających do ZI								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	48	115	104	77	70	49	46	53	98
Mszczonów	15	19	11	19	12	11	10	13	31
Wiskitki	13	23	14	16	21	3	21	21	38
Radziejowice	13	10	8	9	8	10	0	7	13
Puszcza Mariańska	10	19	7	19	16	9	11	18	22
Ogółem powiat żyrardowski	99	186	144	140	127	82	88	112	202

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez OPS/CUS.

Dzięki danym statystycznym udostępnionym przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Centra Usług Społecznych z powiatu żyrardowskiego przedstawiono powyżej tabelę charakteryzującą liczbę procedur Niebieskie Karty wpływających do Zespołów Interdyscyplinarnych na przestrzeni lat w całym powiecie.

Jak wynika z powyższego zestawienia pracownicy Centrów Usług Społecznych i Ośrodków Pomocy Społecznej w powiecie żyrardowskim w związku z podejrzeniem przemocy domowej procedowali w latach 2016 – 2024 łącznie 1180 egzemplarzy Niebieskich Kart a w ostatnich 3 latach, tj. 2022-2024 aż 402 Niebieskie Karty w całym powiecie.

Poniższe dane przedstawiają liczbę posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w poszczególnych gminach powiatu żyrardowskiego.

Tabela nr 3. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Ilość posiedzeń ZI oraz grup roboczych / diagnostyczno-pomocowych								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	20	52	26	86	80	53	49	64	102
Mszczonów	18	24	20	27	42	17	26	22	42
Wiskitki	52	68	52	48	50	16	17	20	114
Radziejowice	9	10	19	34	22	30	12	27	35
Puszcza Mariańska	29	47	25	23	45	35	43	60	87
Ogółem:	128	201	142	218	239	151	147	193	380

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez OPS/CUS.

Tabela nr 4. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” z podziałem na gminy w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” z podziałem na gminy w latach 2016 – 2024								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	98	235	208	154	142	101	100	106	210
Mszczonów	30	40	22	42	24	22	20	26	62
Wiskitki	48	70	72	56	71	30	24	83	89
Radziejowice	13	10	11	9	8	10	0	3	13
Puszcza Mariańska	28	38	15	24	34	32	35	41	49
Ogółem:	217	398	328	285	279	195	179	259	423

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez OPS/CUS.

Tabela nr 5. Liczba członków Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Liczba członków Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2016-2024								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	6	6	6	9	9	9	9	16	16
Mszczonów	11	12	12	12	14	14	14	9	10
Wiskitki	8	8	8	7	7	7	12	12	14
Radziejowice	12	12	8	8	9	10	11	10	10
Puszcza Mariańska	12	12	12	12	12	12	12	12	8
Ogółem:	49	50	46	48	51	52	58	59	58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez OPS/CUS.

Z zebranych danych wynika, że w powiecie żyrardowskim we wszystkich gminach funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne, w skład których wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi.

Dane zawarte w powyższej tabeli przekazane przez Centra Usług Społecznych, Ośrodki Pomocy Społecznej z powiatu żyrardowskiego wskazują na wzrost osób doznających przemocy domowej i wzmoczoną pracę Zespołów Interdyscyplinarnych.

Liczba osób objętych procedurą Niebieskie karty na podstawie powyższego zestawienia z lat 2016-2024 stale wzrasta a w samym 2024 r. w całym powiecie żyrardowskim było objętych procedurą aż 423 osoby. Największy wzrost zauważalny szczególnie w Żyrardowie, Wiskitkach i Mszczonowie. Wyraźnie widać, że pandemia Covid 19 spowodowała, że w tym czasie ze względu na szczególne warunki pracy funkcjonariuszy, zakładanych było nieco mniej Niebieskich Kart. Natomiast w roku 2024 r. nastąpił już znaczny przyrost wszczynanych procedur, podejmowanych interwencji przez Policję i działań grup diagnostyczno-pomocowych. Ilość interwencji związanych z przemocą domową w całym powiecie utrzymywała się na dość wysokim poziomie. Można stwierdzić zatem, że funkcjonariusze Policji oraz pracownicy służb społecznych działali intensywnie w środowiskach i podejmowali liczne czynności w tym zakresie.

Tabela nr 6. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina	Powód przyznania pomocy/lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	Przemoc domowa	3	3	3	3	2	2	3	2	1
	Alkoholizm	34	29	23	27	23	22	16	19	30
	Narkomania	2	5	10	9	5	9	10	13	10
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	24	17	16	16	10	11	12	17	26
	Ogółem	63	54	52	55	40	44	41	51	67
Mszczonów	Przemoc domowa	3	5	5	2	2	3	0	0	0
	Alkoholizm	33	23	19	13	9	6	8	9	9
	Narkomania	1	1	1	0	0	0	0	0	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	4	3	3	6	4	5	3	3
	Ogółem	42	33	28	18	17	13	13	12	12
Wiskitki	Przemoc domowa	1	1	0	0	1	0	0	1	2
	Alkoholizm	6	10	4	16	14	8	10	7	6
	Narkomania	0	1	0	0	1	0	0	2	2
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	7	5	9	5	2	2	1
	Ogółem	10	14	11	21	25	13	12	12	11
Radziejowice	Przemoc domowa	2	1	1	1	1	0	0	0	0
	Alkoholizm	3	3	2	2	4	3	2	5	4
	Narkomania	1	1	0	0	0	0	0	1	0
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	1	1	2	1	0	0	0	0
	Ogółem	9	6	4	5	6	3	2	6	4

Puszcza Mariańska	Przemoc domowa	1	1	1	0	2	1	2	0	0
	Alkoholizm	22	23	20	14	12	15	18	14	8
	Narkomania	1	1	2	0	0	2	1	2	1
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	4	3	3	6	3	4	7	4
	Ogółem	27	29	26	17	20	21	25	23	13
Ogółem powiat żyrardowski:		151	136	121	116	108	91	93	104	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez OPS/CUS.

Na podstawie danych zamieszczonych w powyższej tabeli daje się zauważyć, że spośród wybranych do analizy powodów udzielenia pomocy przez OPS-y, CUS-y w całym powiecie żyrardowskim największą liczbę odnotowano wśród osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkomani, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK. Udzielano także pomocy z powodu przemocy domowej. Pocieszające jest jednak to, że w ostatnich latach liczba ta się nieco zmniejszała.

Tabela nr 7. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Żyrardów (wiek, płeć)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety 18-67 r. ż.	46	103	98	73	66	41	34	36	75
Kobiety pow. 67 r.ż.	0	1	0	0	0	2	0	2	4
Mężczyźni 18-67 r. ż.	0	4	2	2	3	4	2	4	13
Mężczyźni pow.67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	2	7	3	2	1	2	9	10	21
Ogółem:	48	115	103	77	70	49	45	53	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez CUS Żyrardów.

Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie nie posiada zbioru danych dotyczących rodzajów przemocy na terenie Miasta Żyrardowa w latach 2016-2024 . Zauważalne jest jednak, że osoby korzystające z pomocy społecznej to najczęściej kobiety doznające przemocy, narasta także liczba dzieci doznających przemocy.

Tabela nr 8. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Mszczonów (wiek, płeć)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety 18-67 r. ż.	14	19	8	16	9	12	8	11	19
Kobiety pow. 67 r.ż.	0	0	1	2	2	2	0	0	4
Mężczyźni 18-67 r. ż.	1	2	2	3	1	2	0	0	2
Mężczyźni pow.67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ogółem:	15	21	11	21	12	16	10	13	31
Rodzaj przemocy:									
Zachowania o charakterze przemocy/lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fizyczna	0	0	0	0	0	2	2	0	1
Psychiczna	15	19	11	19	12	14	8	13	34
Seksualna	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekonomiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zaniedbanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inny rodzaj zachowań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem:	15	19	11	19	12	16	10	13	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez CUS Mszczonów.

Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie przedstawia dane osób korzystających z pomocy, gdzie kobiety najczęściej doznają przemocy domowej, głównie jest to przemoc psychiczna, fizyczna. Inne formy nie występują. Dzieci w statystykach są praktycznie niewidoczne.

Tabela nr 9. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Wiskitki (wiek, płeć)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety 18-67 r. ż.	11	17	11	11	14	13	9	18	23
Kobiety pow. 67 r.ż.	1	1	0	1	1	1	1	2	62
Mężczyźni 18-67 r. ż.	0	2	2	2	3	3	1	5	5
Mężczyźni pow.67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	3	1	3	1	13	1	22	14
Ogółem:	12	23	14	17	19	30	12	48	51

Rodzaj przemocy:									
Zachowania o charakterze przemocy/lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fizyczna	10	15	18	11	12	10	15	20	23
Psychiczna	10	12	19	28	13	20	20	28	32
Seksualna	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Ekonomiczna	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Zaniedbanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inny rodzaj zachowań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem:	20	27	37	39	25	30	35	48	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez MGOPS Wiskitki.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach obrazuje dane osób korzystających z pomocy, gdzie kobiety najczęściej doznają przemocy domowej, głównie jest to przemoc fizyczna i psychiczna, w niewielkim zakresie jest to przemoc seksualna i ekonomiczna. Niestety coraz częściej na przestrzeni lat zauważa się, że na terenie gminy Wiskitki ofiarami przemocy domowej są małoletni.

Tabela nr 10. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Radziejowice (wiek, płeć)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety do 18-67 r. ż.	1	12	6	3	3	6	3	3	4
Kobiety pow. 67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mężczyźni do 18-67r.ż.	0	1	0	0	0	0	0	2	2
Mężczyźni pow.67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	1	1	0	2	1	0	0	3
Ogółem:	1	13	7	3	5	7	3	5	9
Rodzaj przemocy:									
Zachowania o charakterze przemocy/lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fizyczna	1	12	6	3	4	7	3	5	7
Psychiczna	1	12	6	3	4	7	3	5	7
Seksualna	0	0	0	0	4	5	0	0	1
Ekonomiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Zaniedbanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inny rodzaj zachowań	0	12	4	3	4	7	3	5	0
Ogółem:	2	36	16	9	16	26	9	15	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez GOPS Radziejowice.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach przedstawia dane osób korzystających z pomocy, gdzie to kobiety również najczęściej doznają przemocy domowej. Głównie jest to przemoc psychiczna, fizyczna, rzadziej seksualna i ekonomiczna oraz inne formy. Dzieci w przedstawionych zbiorach nie występują.

Tabela nr 11. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Puszcza Mariańska (wiek, płeć)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety do 18-67 r. ż.	1	1	1	0	1	1	1	0	0
Kobiety pow. 67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mężczyźni 18-67 r. ż.	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Mężczyźni pow.67 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Małoletni do ukończenia 18 r. ż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem:	1	1	2	0	2	0	2	0	0
Rodzaj przemocy:									
Zachowania o charakterze przemocy/lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fizyczna	1	1	1	0	2	1	1	0	0
Psychiczna	1	1	1	0	2	1	1	0	0
Seksualna	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekonomiczna	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Zaniedbanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inny rodzaj zachowań	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem:	2	2	2	0	5	3	3	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez GOPS Puszcza Mariańska.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej przedstawia również, że to częściej kobiety, które doznały przemocy domowej doznają skłaniają się do skorzystania z pomocy społecznej. Najczęstsza forma przemocy to przemoc psychiczna, fizyczna, rzadziej ekonomiczna. Dzieci w zebranych danych nie występują.

Największą grupę osób doznających przemocy domowej stanowią w dalszym ciągu od lat kobiety w kategoriach od 18-67 r.ż., ale także dzieci.

Na terenie powiatu żyrardowskiego, wśród osób dotkniętych przemocą przeważającą część stanowią kobiety oraz małoletni, szczególnie w całej gminie Wiskitki w latach 2020-2024 to aż 51 dzieci, które doświadczały przemocy. Z zawartych powyżej danych wynika, iż najczęstszym występującym rodzajem przemocy jest przemoc fizyczna, następnie przemoc

psychiczna. W niewielkim stopniu występuje również przemoc ekonomiczna, seksualna oraz inne rodzaje zachowań. W całym powiecie żyrardowskim nie wystąpiły zaniedbanie jako forma przemocy.

4.2. Dane z Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu żyrardowskiego.

W każdej gminie działają także Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań komisji należy m. in.: inicjowanie działań w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Tabela nr 12. Wykaz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiecie żyrardowskim.

Gmina/ Miasto	Nazwa	Adres	Dane kontaktowe
Żyrardów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Urząd Miasta Żyrardowa -Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych ul. Mireckiego 60, 96-300 Żyrardów	Przyjęcia w poniedziałki 16:00-18:00 ul. Mireckiego 60, 96-300 Żyrardów 46 88 00 560 komisjaalkoholowa@zyrardow.pl
Mszczonów	Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie ul. Grójecka 45 96-320 Mszczonów	46 857 12 73 cus@mszczonow.pl Przyjęcia w co 2 czwartek miesiąca ul. Tysiąclecia 4, 96-320 Mszczonów
Wiskitki	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii	Urząd Miasta i Gminy ul. Kościuszki 1 96-315 Wiskitki	Przyjęcia w godzinach pracy MGOPS Wiskitki Plac Wolności 34 46 892 11 24 mgops@mgops-wiskitki.pl
Radziejowice	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Urząd Gminy Radziejowice ul. Kubickiego 10 96-325 Radziejowice	Przyjęcia w godzinach pracy urzędu: 46 857 71 71 urząd@radziejowice.pl
Puszcza Mariańska	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Urząd Gminy w Puszczy Mariańskiej ul. S. Papczyńskiego 1, 96-330 P.Mariańska	Przyjęcia w godzinach pracy urzędu: 46 831 81 51, 46 831 81 69, gkrpa@puszcza-marianska.pl

Źródło: Dane własne PCPR sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od przedstawicieli M/GKRPA.

Działanie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie również podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, a także udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Tabela nr 13. Liczba otrzymanych wniosków przez M/G/KRPA w latach 2016-2024.

Miasto/gmina	Liczba otrzymanych wniosków przez GKRPA								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	34	48	40	44	35	33	36	20	28
Mszczonów	bd	63	45	43	34	23	40	29	24
Wiskitki	bd	bd	35	33	7	7	2	2	12
Radziejowice	bd	bd	bd	14	19	13	23	19	17
Puszcza Mariańska	21	12	12	13	9	10	8	7	10
Ogółem:	78	123	132	147	104	86	109	77	91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez M/G/KRPA.

Powyższa tabela pokazuje liczbę otrzymanych wniosków przez Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których celem jest prowadzenie działań profilaktycznych i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

W latach 2019 - 2024 do M/GKRPA w całym powiecie żyrardowskim wpłynęło 614 wniosków dotyczących problemu alkoholowego. Najwięcej wniosków było w gminach: Żyrardów-196 wnioski i Mszczonów-193 wniosków, Radziejowice-105 wniosków, Wiskitki-63 wnioski, natomiast najmniej w gminie Puszcza Mariańska - 57 wniosków.

Poniższa tabela pokazuje liczbę skierowanych wniosków przez Miejskie / Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe przez wszystkie komisje z powiatu żyrardowskiego.

Dane z Policji oraz z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Usług Społecznych z powiatu żyrardowskiego wskazują, że do przemocy domowej dochodzi najczęściej pod wpływem nadużywania alkoholu, który jest czynnikiem wzmacniającym występowanie przemocy domowej.

Tabela nr 14. Liczba skierowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe przez GKRPA w latach 2016 – 2024.

Miasto/gmina	Liczba skierowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe przez GKRPA								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	5	23	6	0	1	0	1	1	2
Mszczonów	bd	16	9	15	6	3	7	5	5
Wiskitki	bd	bd	5	5	3	0	0	1	1
Radziejowice	bd	bd	bd	2	3	3	2	2	2
Puszcza Mariańska	18	7	14	0	0	2	3	0	0
Ogółem:	23	46	34	22	13	8	13	9	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez M/GKRPA.

Tylko w 75 przypadkach w latach 2019 - 2024 M/GKRPA z powiatu żyrardowskiego skierowały wnioski do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe. Najwięcej wniosków było w gminie Mszczonów, bo aż 41, następnie w Radziejowicach 14, w Wiskitkach -10 wniosków, zaś w mieście Żyrardów i gminie Puszcza Mariańska tylko po 5 wniosków.

Z powyższych danych przedstawionych przez M/GKRPA z lat 2019-2024 wynika, że w Żyrardowie wpływa najwięcej wniosków do komisji, jednak niewiele wniosków tych osób jest kierowanych do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe.

4.3. Dane z Komendy Powiatowej Policji.

Poniższe dane wskazane przez KPP Żyrardów potwierdzają stereotyp sprawcy oraz ofiary przemocy domowej na przestrzeni lat 2016-2024. Najczęściej ofiarami przemocy bywają kobiety, zaś sprawcami przemocy mężczyźni.

Tabela nr 15. Liczba sprawców przemocy domowej w latach 2016-2024 w powiecie żyrardowskim.

Rok/miasto/gmina	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów									
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	40	88	90	67	59	10	46	30	131
Kobiety	4	8	17	4	4	2	3	6	16
Mężczyźni	36	80	73	63	55	8	43	24	115

Mszczonów +Radziejowice									
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	12	32	14	30	20	24	10	4	39
Kobiety	1	2	1	1	0	0	0	0	8
Mężczyźni	11	30	13	29	20	24	10	4	31
Wisłok									
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	12	23	17	12	19	14	0	2	13
Kobiety	0	2	1	1	5	1	0	2	0
Mężczyźni	12	21	16	11	14	13	0	0	13
Puszcza Mariańska									
Liczba sprawców przemocy domowej (ogółem)	3	4	1	0	0	2	8	5	11
Kobiety	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Mężczyźni	3	4	1	0	2	2	8	5	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

W latach 2016-2022 sprawcami przemocy byli przeważnie mężczyźni. Rok 2024 ukazał również wzrost liczby kobiet jako sprawców przemocy, szczególnie w Żyrardowie, Mszczonowie i Radziejowicach. W powiecie żyrardowskim roku 2024 największa liczba odnotowanych sprawców przemocy domowej w odniesieniu do lat poprzednich była w mieście Żyrardowie bo aż 131. W Mszczonowie i Radziejowicach łącznie w 2024 r. sprawców było 39, w Wiskitkach 13, podobnie w gminie Puszcza Mariańska w roku 2024 to 11 osób, co w porównaniu do lat poprzednich pokazuje wzrost.

W latach 2020 - 2024 liczba osób doznających przemocy domowej w całym powiecie wynosiła 1335, natomiast w latach 2016-2019 to 1228 osób, gdzie najwięcej było w mieście Żyrardowie, mieście i gminie Mszczonowie i Wiskitkach.

Tabela nr 16. Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku doświadczenia przemocy domowej (z podziałem na gminy, wiek i płeć) w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.

Rok/miasto/gmina	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	razem
Żyrardów										
Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	52	85	85	70	63	12	47	38	162	614
Dzieci	13	5	7	6	6	3	6	13	30	89
Kobiety	36	73	73	60	51	8	39	22	112	474
Mężczyźni	3	7	5	4	6	1	2	3	20	51
Mszczonów +Radziejowice										
Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	14	35	24	50	29	35	16	6	57	266
Dzieci	2	3	5	15	8	8	7	2	10	60
Kobiety	12	29	15	32	20	24	8	4	36	180
Mężczyźni	0	3	4	3	1	3	1	0	11	26
Wiskitki										
Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	15	25	18	13	20	14	0	7	33	145
Dzieci	13	21	15	10	16	12	0	2	27	116
Kobiety	2	4	3	3	4	2	0	3	6	27
Mężczyźni	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Puszcza Mariańska										
Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	4	5	1	0	2	0	8	5	11	36
Dzieci	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kobiety	3	3	1	0	2	0	8	5	10	32
Mężczyźni	0	2	0	0	0	0	0	0	1	3
Ogółem:	85	146	128	133	114	61	63	56	263	1061

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku doświadczenia przemocy domowej w powiecie żyrardowskim w latach 2016 – 2024 to 1061 osób. W 2024 r. to aż 162 osoby w mieście Żyrardowie, w tym 30 dzieci i 112 kobiet. Natomiast w gminie miejsko-wiejskiej Wiskitki w 2024 r. łącznie 33 osoby, w tym 27 to dzieci i 6 kobiet. Dla porównania w obszarze

działania Policji w Radziejowicach i Mszczonowie łącznie 57 osób, w tym 10 dzieci i 36 kobiet. W gminie wiejskiej Puszcza Mariańska jest odnotowanych w tym samym okresie najmniej osób doświadczających przemocy, tj. łącznie 11 osób, w tym i 32 kobiet, jednak w stosunku do lat poprzednich 2016-2023 nastąpił duży wzrost osób pokrzywdzonych.

Tabela nr 17. Ilość interwencji Policji związanych z przemocą domową z podziałem na gminy w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Ilość interwencji Policji związanych z przemocą domową								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	735	896	902	992	1001	998	990	978	942
Mszczonów	204	264	257	289	252	199	226	206	220
Wiskitki	149	215	172	172	205	174	162	148	184
Radziejowice	85	125	118	107	111	105	108	92	82
Puszcza Mariańska	150	135	116	112	168	172	138	138	136
Ogółem:	1323	2958	1565	1672	1737	1648	1624	1562	1564

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

Ilość interwencji Policji związanych z przemocą domową jest wciąż na bardzo wysokim poziomie. Komenda Powiatowa Policji i podległe jej Komisariaty intensywnie działają w zakresie przemocy domowej w powiecie żyrardowskim co szczegółowo przedstawia powyższa tabelka.

Tabela nr 18. Ilość prowadzonych procedur Niebieskich kart związanych z przemocą domową z podziałem na gminy w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.

Gmina /Miasto	Ilość prowadzonych procedur Niebieskich kart związanych z przemocą domową								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	41	78	80	67	59	10	46	30	129
Mszczonów, Radziejowice	12	32	14	30	20	24	10	4	39
Wiskitki	13	23	16	12	19	14	0	7	34
Puszcza Mariańska	3	4	1	0	2	2	8	5	11
Ogółem:	69	137	111	109	100	50	64	46	213

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

Ilość zakładanych prowadzonych Niebieskich kart związanych z przemocą domową kształtuje się wciąż na wysokim poziomie. Komenda Powiatowa Policja w Żyrardowie dość intensywnie działa w zakresie procedury Niebieskie karty, bo w roku 2024 założono w całym powiecie 213 z czego aż 129 w samym Żyrardowie.

Tabela nr 19. Liczba wydanych nakazów/zakazów opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się do ofiary, etc. z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latach 2016-2024.

Gmina /Miasto	Liczba wydanych nakazów/zakazów opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się do ofiary, etc.								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	0	0	0	0	0	0	3	8	25
Mszczonów, Radziejowice	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Wiskitki	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Puszcza Mariańska	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Ogółem:	0	0	0	0	0	0	3	12	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

W latach 2022-2024 łącznie w całym powiecie żyrardowskim aż 45 wydanych nakazów/zakazów opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się do ofiary, etc. z czego 30 wniosków to wnioski z 2024 r. i aż 25 z samego Żyrardowa z tego samego roku.

Tabela nr 20. Liczba skierowanych wniosków do Prokuratury dotyczących przemocy domowej z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latach 2016-2024.

Gmina /Miasto	Liczba skierowanych wniosków do Prokuratury dotyczących przemocy domowej w latach 2016-2024								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	22	40	0	47	44	1	1	27	17
Mszczonów / Radziejowice	14	19	11	15	27	16	9	11	20
Wiskitki	11	7	2	0	0	2	7	14	13
Puszcza Mariańska	3	4	0	3	2	5	0	0	6
Ogółem:	50	70	13	65	73	24	17	52	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

Na podstawie poniższej tabeli zobrazowano, że KPP Żyrardów podejmowała także inne czynności na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, są to przede wszystkim: umieszczenie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, umieszczenie w ośrodku wsparcia, umieszczenie w szpitalu, udzielenie pomocy medycznej, inny rodzaj pomocy.

Tabela nr 21. Inne czynności podejmowane przez Policję na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latach 2016-2024.

Gmina /Miasto	Inne czynności podejmowane przez Policję na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w latach 2016-2024.								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Żyrardów	10	34	68	44	15	2	8	4	12
Mszczonów / Radziejowice	0	0	1	4	0	0	1	0	1
Wiskitki	0	0	0	0	0	1	0	1	3
Puszcza Mariańska	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Ogółem:	10	34	69	44	15	5	9	5	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez KPP w Żyrardowie.

Podsumowując wszystkie dane udostępnione przez KPP Żyrardów można stwierdzić, że w całym Powiecie Żyrardowskim mamy nadal występujący dość duży problem przemocy i w związku z tym wzmożone współdziałanie wszystkich służb. Ważne jest reagowanie na każde zgłoszenie oraz prowadzenie działań prewencyjnych. Współdziałanie służb z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jest bardzo istotnym elementem, który pozwoli w przyszłości zminimalizować te niechlubne statystyki. Każda z jednostek w swoim zakresie prowadzi różnego rodzaju kampanie dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Coraz częściej ten trudny temat podejmowany jest też liczne organizacje pozarządowe, które przemycają w swoich działaniach, docierając do liczniejszych odbiorców.

4.4. Dane z Prokuratury Rejonowej w Żyrardowie oraz Sądu Rejonowego w Żyrardowie.

Artykuł 207 Kodeksu karnego (kk) dotyczy znęcania się, a § 1 precyzuje karę za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub w stosunku zależności. § 1a rozszerza ten przepis, obejmując znęcanie się nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, a przewiduje surowszą karę pozbawienia wolności.

Tabela nr 22. Dane statystyczne dotyczące przestępstw przemocy domowej z art. 207 § 1 kk i art. 207 § 1 1a kk w latach 2016-2014 w powiecie żyrardowskim.

lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
art. 207 § 1 kk i art. 207 § 1 1a kk									
Ilość zarejestrowanych postępowań	70	82	58	76	84	82	57	56	107
Ilość skierowanych aktów oskarżenia	38	22	20	27	36	32	20	7	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez Prokuraturę Rejonową w Żyrardowie.

Powyżej przedstawiono postępowania dotyczące przemocy domowej z art. 207 k.k., tj. znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny.

W 2024 roku stwierdzono najwięcej postępowań, zarejestrowanych, bo aż 107 w stosunku do lat poprzednich. Natomiast ilość skierowanych aktów oskarżenia spadła w 2023 r., ale w 2024 wyniosła 21. Powyższe dane statystyczne wskazane przez Prokuraturę Rejonową w Żyrardowie wskazują, iż widoczna jest tendencja wzrostowa rejestrowanych postępowań dotyczących przemocy w całym powiecie. Dane statystyczne przedstawiają powiat żyrardowski oraz część powiatu sąsiedniego, bowiem we właściwości prokuratury Rejonowej w Żyrardowie znajduje się znaczna część powiatu grodziskiego. W danych statystycznych uwzględniono zatem liczbę nadzorowanych przez Prokuraturę Rejonową w Żyrardowie postępowań, które prowadziły jedynie Komenda Powiatowa Policji w Żyrardowie wraz z podległymi jej jednostkami.

Tabela nr 23. Liczba spraw zakończonych i liczba osób skazanych z art. 207 § 1 kk w latach 2016-2014 w powiecie żyrardowskim.

lata	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
art. 207 kk									
Liczba spraw zakończonych za popełnione przestępstwo z art. 207 kk	57	27	35	27	47	32	38	25	15
Ilość osób skazanych za przestępstwo popełnione z art. 207 kk.	45	17	27	18	37	26	36	18	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie - II Wydział Karny

4.5. Dane z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie.

Poniższe dane pokazują, że pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie w latach 2021-2022 zauważyli łącznie 3 przypadki stosowania przemocy wobec dzieci, w każdym z nich zareagowali poprzez założenie procedury Niebieskie Karty. W latach wcześniejszych PPP nie odnotowała, żadnych przypadków i form krzywdzenia dzieci. Pracownicy PPP zauważyli u dzieci 1 przypadek przemocy fizycznej (obrażenia na ciele). Natomiast w roku 2022 były to 2 przypadki, tj. przemoc fizyczna (obrażenia na ciele), przemoc emocjonalna (np. zastraszanie, poniżanie, szantażowanie, izolowanie) oraz dziecko jako świadek przemocy domowej. Pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie w związku z zauważonymi u dzieci przypadkami przemocy podjęli następujące działania tj. udzielili pomocy psychologicznej a także informowali inne instytucje, służby, osób.

Tabela nr 24. Liczba przypadków stosowania przemocy wobec dzieci zauważonych przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w latach 2021 – 2024.

ROK	TAK	NIE	LICZBA PRZYPADKÓW	CZY ZAŁOŻONO NIEBIESKĄ KARTĘ ?
2021	1		1	tak
2022	2		2	tak
2023	-	-	-	-
2024	-	-	-	-
Łącznie:	3	-	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Tabela nr 25. Formy przemocy zauważone u dziecka przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie w latach 2021-2024.

Formy przemocy / liczba przypadków w poszczególnych przypadkach	2021	2022	2023	2024
Przemoc fizyczna (obrażenia na ciele)	+	+	-	-
Zaniedbanie /np. ubiór nieadekwatny do pory roku; głodzenie; w zakresie higieny osobistej, opieki medycznej;	-	-	-	-
pozostawienie bez opieki	-	-	-	-
Przemoc emocjonalna/ np. zastraszanie, poniżanie, szantażowanie, izolowanie	-	+	-	-

Przemoc seksualna np. kontakty seksualne, prezentowanie pornografii	-	-	-	-
Przemoc ekonomiczna	-	-	-	-
Dziecko jako świadek przemocy domowej	-	+	-	-
Ogółem:	1	3	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Tabela nr 26. Rodzaj podjętych działań przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie w latach 2021-2024.

Formy udzielonej pomocy/lata	2021	2022	2023	2024
Interwencja (umieszczenie dziecka w placówce wychowawczej, rodzinie zastępczej)	-	-	-	-
Pomoc telefoniczna	-	-	-	-
Skierowanie do Pedagoga Szkolnego	-	-	-	-
Skierowanie do Psychologa	+	-	-	-
Zawiadomienie Policji	-	+	-	-
Zawiadomienie innej instytucji, służby, osób	+	+	-	-
Samodzielna pomoc pracownika	-	-	-	-
Ogółem:	2	2	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji udostępnionych przez PPP.

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, iż na terenie naszego powiatu występuje przemoc domowa. Jej ofiarami są głównie kobiety oraz dzieci. Problem przemocy domowej, w większości gmin, jest problemem, który utrzymuje się na tym samym poziomie. Osoby dotknięte przemocą domową rzadko decydują się na podjęcie radykalnych kroków w celu zmiany swojej sytuacji. Przedstawione dane wskazują na konieczność prowadzenia przede wszystkim działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych. Działania te powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej, dotyczącej również ewentualnych możliwości wsparcia. W latach od 2016-2020 nie było zakładanych Niebieskich Kart przez PPP.

4.6 Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w zakresie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zadaniem specjalistów jest określenie rozmiaru i szkodliwości zjawisk związanych z przemocą domową. Wszystkie badania wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programów przeciwdziałania przemocy powinna uwzględniać działania w sferze: prewencji, prawa, zdrowia, edukacji i pracy socjalnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie prowadzi nabory w zakresie realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową realizowany był w 2017 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Uczestnikami programu były osoby stosujące przemoc w rodzinie zgłoszone przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie II Wydział Karny i Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych z terenu Powiatu Żyrardowskiego. Warunkiem koniecznym jest uznanie faktu stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę i chęć zmiany. Do uczestnictwa w programie zgłoszonych zostało wówczas 5 osób, z czego zakwalifikowano do uczestnictwa 4 osoby. Program ukończyły 2 osoby. W latach 2023-2024 w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową wzięło udział łącznie 20 osób, z czego program ukończyła tylko połowa skierowanych osób przez Zespoły Interdyscyplinarne i ze zgłoszeń indywidualnych z całego powiatu żyrardowskiego.

Tabela nr. 27 Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w latach 2016-2024.

Lata:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba uczestników programu korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	0	5	0	0	0	0	0	12	8
Liczba uczestników, którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową	0	2	0	0	0	0	0	5	5
Liczba uczestników programu psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba uczestników programu psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane własne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

Ryzyko niepowodzenia przy realizacji Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową stanowią przede wszystkim niewystarczające środki finansowe, niechęć osób dotkniętych przemocą domową wynikająca ze stereotypów społecznych w odniesieniu do możliwości szukania pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, mała liczba osób stosujących przemoc w rodzinie zainteresowana udziałem w programach przeciwdziałających przemocy domowej. Zespoły Interdyscyplinarne mają możliwość skierowania osób wymagających uczestnictwa w takim programie, zarówno jak i osoby mogą same zgłosić się do programu.

W zakresie realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Żyrardowskim nie było nigdy zgłoszonego odnotowanego zapotrzebowania przez Zespoły Interdyscyplinarne ani zgłoszeń indywidualnych.

V. CELE PROGRAMU.

Cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031 mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby aktywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwięzionym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza ilości dostępnych form pomocy oraz specjalistów.

Uznając, że wszyscy mieszkańcy powiatu żyrardowskiego mają prawo do spokojnego i bezpiecznego życia, za naczelny cel Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031 przyjęto:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej poprzez ograniczenie zjawiska i skutków przemocy domowej.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację czterech celów szczegółowych w wyodrębnionych obszarach:

Obszar I: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna powiatu żyrardowskiego.

Cel 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

1. **Kierunek działania:** Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa powiatu żyrardowskiego, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej.

Działanie:

1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego.
2. **Kierunek działania:** Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

Działania:

1. Organizowanie lokalnych kampanii społecznych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Upowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy na stronach internetowych.
3. Organizowanie zajęć / spotkań psychoedukacyjnych dla rodzin zastępczych.
4. Organizowanie konkursów tematycznych, głównie dla dzieci i młodzieży promujących postawy prorodzinne i prospołeczne.

3. Kierunek działania: Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Działanie:

1. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.
4. **Kierunek działania:** Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Działanie:

1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Wskaźniki:

1. Liczba opracowanych diagnoz na podstawie danych uzyskanych od instytucji zajmujących się bezpośrednio lub pośrednio problemami przemocy, min.: OPS, CUS, Policja.
2. Liczba lokalnych kampanii społecznych i spotkań.
3. Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Liczba udostępnionych informacji na stronach internetowych.
5. Liczba przeprowadzonych zajęć / spotkań.
6. Liczba uczestników zajęć / spotkań.
7. Liczba organizowanych konkursów.
8. Liczba uczestników konkursów.

9. Liczba opracowanych programów profilaktycznych.
10. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.
11. Liczba uczestników programów profilaktycznych.
12. Liczba opracowanych i realizowanych Powiatowych Programów Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Rezultaty:

1. Coroczny monitoring zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego.
2. Upowszechnienie informacji o zjawisku przemocy domowej wśród szerszej społeczności.
3. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej przemocy domowej i możliwości uzyskania stosownego wsparcia oraz zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
4. Pogłębienie wiedzy na temat przemocy domowej oraz jej negatywnych skutków społeczności lokalnej.
5. Wzmocnienie więzi rodzinnych.

Obszar II: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego.

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

1. Kierunek działania: Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy.

Działanie:

1. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.
2. **Kierunek działania:** Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości form uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.

Działania:

1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m. in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.

3. Kierunek działania: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Działania:

1. Zapewnienie poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą domową, w szczególności w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.
2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia (w tym specjalistycznych ośrodkach wsparcia) oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą domową.

4. Kierunek działania: Monitorowanie działań pomocowych.

1. Działanie:

1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.

Wskaźniki:

1. Liczba zleconych lub wspólnie realizowanych projektów.
2. Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych.
3. Liczba lokalnych kampanii społecznych.
4. Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą domową.
5. Liczba osób uczestniczących w zajęciach.
6. Liczba osób objętych pomocą w szczególności w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji.
7. Liczba udzielonych porad.
8. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencji kryzysowej oraz w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy domowej.
9. Liczba osób skierowanych przez OPS, CUS.

10. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
11. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
12. Liczba programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą domową.
13. Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym.
14. Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne.
15. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej.
16. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej, u których przemoc ustała.
17. Liczba osób, które w wyniku oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych nie powróciły do stosowania przemocy domowej.

Rezultaty:

1. Zmotywowanie osób doznających przemocy domowej do zmiany swojej sytuacji.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u osób doznających przemocy domowej.
3. Wzrost liczby osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia, które doznały przemocy domowej.
4. Ścisła współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi.

Obszar III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową na terenie powiatu żyrdowskiego.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

1. Kierunek działania: Tworzenie i rozszerzenie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje, podmioty oraz organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie powiatu żyrdowskiego, a także wypracowanie zasad współpracy między nimi.

Działanie:

1. Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc domową, a w szczególności realizujących programy korekcyjno - edukacyjne.
- 2. Kierunek działania:** Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.

Działanie:

1. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.
2. Podejmowanie interwencji.

3. Kierunek działania: Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno - edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej.

Działania:

1. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do zaprzestania przemocy domowej.
2. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Wskaźniki:

1. Corocznie aktualizowane na stronach internetowych powiatu oraz gmin bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową.
2. Liczba informatorów opracowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań w szczególności korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.
3. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę.
4. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
5. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.
6. Liczba interwencji.
7. Liczba opracowanych programów.
8. Liczba zrealizowanych programów.
9. Liczba uczestników programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.
10. Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej podlegających monitorowaniu.

Rezultaty:

1. Wzrost wiedzy i umiejętności pracy nad sobą, zmiana zachowania z agresywnego na asertywne u sprawców przemocy domowej.

2. Wzmocnienie sprawców przemocy we wdrażaniu i stosowaniu zachowań asertywnych.

Obszar IV: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 4: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Kierunek działania: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

1. Realizacja szkoleń / kursów na rzecz grup zawodowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

1. Liczba przeprowadzonych szkoleń / kursów.
2. Liczba przeszkolonych pracowników z różnych grup zawodowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Rezultaty:

1. Wzrost kompetencji i umiejętności przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

„Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031” będzie finansowany zwłaszcza z budżetu powiatu w ramach środków przyznanych dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie oraz ze środków otrzymanych z budżetu państwa, z którego pochodzą środki przeznaczone na realizację zadań powiatów z zakresu administracji rządowej, środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, a także ze środków poza budżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, poprzez współpracę np. z organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

Tabela 28. Harmonogram realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031.”

Obszar I: Profilaktyka ,diagnoza społeczna i edukacja społeczna powiatu żyrardowskiego.					
Cel 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.					
1. Kierunek działania: Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa powiatu żyrardowskiego, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej.					
Lp.	Działania	Wskaźniki podejmowanych działań	Mierniki podejmowanych działań	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego.	1. Liczba opracowanych diagnoz na podstawie danych uzyskanych od instytucji zajmujących się bezpośrednio lub pośrednio problemami przemocy, min.: OPSy, CUSy, Policja.	Na podstawie zebranych informacji z OPS-ów, CUS-ów, Policji.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie	2026 - 2031 - coroczne sprawozdanie (I półrocze).
2. Kierunek działania: Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.					
1.	Organizowanie lokalnych kampanii społecznych i spotkań dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej.	1. Liczba lokalnych kampanii społecznych i spotkań.	Na podstawie informacji uzyskanych z OPS-ów, CUS-ów, Policji, placówek oświatowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.

				Policji, Sąd- Kuratorzy, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna.	
2.	Upowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy na stronach internetowych.	1. Liczba udostępnionych informacji na stronach internetowych.	Na podstawie informacji uzyskanych z OPS-ów, CUS-ów, Policji, placówek oświatowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
3.	Organizowanie zajęć/spotkań psychoedukacyjnych dla rodzin zastępczych.	1. Liczba przeprowadzonych zajęć /spotkań. 2. Liczba uczestników zajęć/ spotkań.	Na podstawie informacji uzyskanych z PCPR Żyrardów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
4.	Organizowanie konkursów tematycznych, głównie dla dzieci i młodzieży promujących postawy prorodzinne i prospołeczne.	1. Liczba organizowanych konkursów 2. Liczba uczestników konkursów.	Na podstawie informacji uzyskanych z placówek oświatowych z powiatu żyrardowskiego, Starostwa Powiatowego, Lokalnych Organizacji Pozarządowych, Młodzieżowe Rady Miast, Gmin.	Placówki Oświatowe, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe, Młodzieżowe Rady Miast, Gmin.	W ciągu roku szkolnego.

3. Kierunek działania: Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.					
1.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	1. Liczba opracowanych programów profilaktycznych 2. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych 3. Liczba uczestników programów profilaktycznych.	Na podstawie uzyskanych informacji i współpracy z OPS, CUS, Policji, oświaty, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych -Asystenci Rodziny, Pracownicy Socjalni, Organizatorzy Usług Społecznych, Organizatorzy Społeczności Lokalnej, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd- Kuratorzy, Policja.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 – 2031.
Kierunek działania: Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.					
1.	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	1. Liczba opracowanych i realizowanych Powiatowych Programów Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób doznających Przemocy Domowej.	Dane udostępnione dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przez OPS, CUS, Policję, Prokuraturę, Sąd, PPP.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Żyrardowie.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.

Obszar II: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu żyrardowskiego.					
Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.					
4.2.1. Kierunek działania: Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy.					
1.	Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.	1. Liczba zleconych lub wspólnie realizowanych projektów.	Dane uzyskiwane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego przy współpracy z administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
2. Kierunek działania: Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości form uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.					
1.	Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy i jej skutków. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m. in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą domową.	1. Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych i edukacyjnych. 2. Liczba lokalnych kampanii społecznych.	Dane uzyskiwane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Usług Społecznych, Policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, NGO.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy współpracy z administracją samorządową oraz organizacjami pozarządowymi, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.

2.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	1. Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą domową. 2. Liczba osób uczestniczących w zajęciach.	Na podstawie stałej współpracy z OPS, CUS, NGO.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy współpracy z administracją samorządową oraz organizacjami pozarządowymi.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
3. Kierunek działania: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.					
1.	Zapewnienie poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą domową, w szczególności w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.	1. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji. 2. Liczba udzielonych porad.	Składanie zapotrzebowania do organów odpowiedzialnych za realizację zadania.	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Sąd- Kuratorzy.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 – 2031 w zależności od potrzeb.

2.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia (w tym specjalistycznych ośrodkach wsparcia) oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	1. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencji kryzysowej oraz w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy domowej. 2. Liczba osób skierowanych przez OPS, CUS.	Dane uzyskiwane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Usług Społecznych w zakresie interwencyjnej potrzeby umieszczenia osób dotkniętych przemocą w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej.	Starostwo Powiatowe w Żyrardowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Centrami Usług Społecznych oraz Komendą Powiatową Policji.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 – 2031 w zależności od potrzeb. Niezbędne jest zawieranie Porozumień z zewnętrznymi jednostkami na gotowość do przyjęcia w zakresie interwencyjnej potrzeby umieszczenia osób dotkniętych przemocą w całodobowych ośrodkach wsparcia (specjalistycznych ośrodkach wsparcia) oraz ośrodkach interwencji kryzysowej. Na terenie powiatu żyrardowskiego nie funkcjonuje SOW ani OIK. Podpisywanie porozumień przez w tym zakresie przez Powiat Żyrardowski lub rozważenie utworzenia Placówek wsparcia udzielających pomocy interwencyjnej na własnym terenie.
3.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	1. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	Dane z OPS/CUS z terenu powiatu żyrardowskiego.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Centrami Usług Społecznych, Komendą Powiatową Policji, Sądami.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 – 2031

4.	Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą domową.	1.Liczba programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą domową. 2.Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym. 3. Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne.	PCPR Żyrardów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną przy współpracy z innymi Realizatorami np. NGO.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 – 2031 w zależności od potrzeb.
4. Kierunek działania: Monitorowanie działań pomocowych.					
1.	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.	1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej. 2. Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej, u których przemoc ustała. 3. Liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy domowej.	Dane z OPS, CUS.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej/Centra Usług Społecznych / Zespoły Interdyscyplinarne, Komenda Powiatowa Policji, Sądy.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.

Obszar III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową na terenie powiatu żyrardowskiego.					
Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.					
4.2.2. Kierunek działania: Tworzenie i rozszerzenie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje, podmioty oraz organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie powiatu żyrardowskiego, a także wypracowanie zasad współpracy między nimi.					
1.	Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc domową, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne.	1. Corocznie aktualizowane na stronach internetowych powiatu oraz gmin bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową. 2. Liczba informatorów opracowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań w szczególności korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.	PCPR Żyrardów przy współpracy innych jednostek oraz NGO.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.

3. Kierunek działania: Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.					
1.	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	1. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę. 2. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”. 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”.	OPS, CUS, Policja, PPP, Oświata, Służba Zdrowia, etc.	Instytucje odpowiedzialne za stosowanie procedury „Niebieska Karta”.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
2.	Podejmowanie interwencji.	1. Liczba interwencji.	KPP, OPS, CUS.	Komenda Powiatowa Policji, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
3. Kierunek działania: Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej.					
1.	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową zmierzających do zaprzestania przemocy domowej.	1. Liczba opracowanych programów. 2. Liczba zrealizowanych programów. 3. Liczba uczestników w programach korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej.	Dane uzyskiwane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Usług Społecznych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Centrami Usług Społecznych oraz organizacji pozarządowych.	Realizacja w zależności od potrzeb zgłoszonych przez OPS / CUS/ Sąd/Prokuratura Rejonowa/ Policja z terenu powiatu żyrardowskiego oraz zgłoszenia indywidualne. Realizacja zależna od możliwości finansowych powiatu i środków zewnętrznych. Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej będzie zlecona w ramach dodatku pracownikom PCPR lub do wykonania firmie lub osobom prywatnym, które będą posiadały odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia programu.

2.	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	1. Liczba sprawców przemocy domowej uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej podlegających monitorowaniu.	PCPR Żyrardów na podstawie zgłoszeń z Sądu z OPS, CUS, zgłoszenia indywidualne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorzy sądowi dla dorosłych.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2026 - 2031.
Obszar IV: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.					
Cel 4: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.					
1. Kierunek działania: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.					
1.	Realizacja szkoleń/kursów/konferencji/superwizji na rzecz grup zawodowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	1. Liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów, etc. 2. Liczba przeszkolonych pracowników z różnych grup zawodowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Każda instytucja w swoim zakresie działania, ale także wspólne spotkania sieciujące.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Zespoły Interdyscyplinarne, Policja, Kuratorzy, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Sąd Rejonowy.	Zadanie o charakterze cyklicznym w miarę możliwości nie rzadziej niż raz w roku.

VIII. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE PRZY REALIZACJI PROGRAMU.

Koordynatorem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, które przy jego realizacji będzie współpracowało z następującymi podmiotami:

1. Starostwo Powiatowe w Żyrardowie.
2. Miejskie / Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej / Centra Usług Społecznych / Zespoły Interdyscyplinarne w powiecie żyrardowskim.
3. Miejskie / Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiecie żyrardowskim.
4. Komenda Powiatowa Policji w Żyrardowie oraz jednostki jej podległe.
5. Sąd Rejonowy w Żyrardowie.
6. Prokuratura Rejonowa w Żyrardowie.
7. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Żyrardowie.
8. Placówki oświatowe z terenu powiatu żyrardowskiego.
9. Placówki ochrony zdrowia
10. Ośrodki Wsparcia:
  - Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie.
  - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Żyrardowie.
  - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, z którym powiat podpisał porozumienie.
11. Organizacje pozarządowe.

Dopuszcza się zlecenie realizacji działań Programu w części na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY ORAZ RYZYKO REALIZACJI PROGRAMU.

Przewidywane efekty:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doznającym przemocy domowej i sprawcom.
3. Poprawa jakości i skuteczności usług w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Ograniczenie liczby przypadków przemocy domowej.
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie.
6. Wzrost wiedzy rodziców w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania oraz stylu życia wolnego od przemocy.

Ryzyko przy realizacji Programu:

1. Niewystarczające środki finansowe.
2. Zmiany w zakresie przepisów prawa.
3. Niewystarczająca liczba przedstawicieli służb zaangażowanych udziałem w Programie.
4. Mała liczba osób zainteresowana udziałem w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
5. Silne przekonania o braku egzekwowania konsekwencji wobec osoby stosującej przemoc i o ich bezkarności.
6. Wysokie spożycie alkoholu i przyjmowanie środków psychoaktywnych wśród klientów pomocy społecznej i sprawców przemocy domowej.
7. Mity i stereotypy nt. przemocy domowej silnie zakorzenione w mentalności społeczności lokalnych.
8. Brak środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji kadry oraz prowadzenie programów i działań skierowanych do ofiar i świadków przemocy domowej.

Słabe strony:

1. Przeciążenie obowiązkami i niskie wynagrodzenia specjalistów.
2. Wypalenie zawodowe kadry pomocy społecznej.
3. Niewystarczająca liczba lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się pracą z ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie.
4. Brak Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie powiatu.
5. Brak całodobowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej na terenie powiatu.
6. Brak środków na realizację programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
7. Brak skoordynowania działań między instytucjami w zakresie walki z przemocą domową.

Mocne strony:

1. Systematyczne podnoszenie kompetencji przez pracowników udzielających pomocy ofiarom.
2. Zespoły Interdyscyplinarne działające w poszczególnych gminach na terenie powiatu.
3. Rozwijanie Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego PCPR w Żyrardowie w ramach działań własnych oraz współpracę z podmiotami zewnętrznymi, organizacjami pozarządowymi.

Zakłada się, że Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031 będzie stanowił interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, realizowaną przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie, zarówno na poziomie gmin jak i powiatu. Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu oraz szerokie spektrum celów i zadań zaplanowanych na poziomie ogólnym, umożliwiające dostosowanie podejmowanych działań do lokalnych potrzeb, cele Programu realizowane będą, w formie pracy ciągłej przez cały okres realizacji Programu. Działania skierowane do społeczności, władz lokalnych i innych decydentów, instytucji i organizacji pozarządowych z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej, ofiar i sprawców przemocy domowej będą miały charakter zarówno profilaktyczny (promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy), edukacyjny (upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie

właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy), pomocowy (specjalistyczne poradnictwo, działanie terapeutyczne, korekcyjno- edukacyjne, informowanie o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy), wspierający (wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmocnienie i aktywizacja instytucji i organizacji, rozwój instytucjonalny, współpraca i wymiana doświadczeń).

X.MONITORING I EWALUACJA.

Dla zbadania skuteczności Programu, po jego zakończeniu przeprowadzona zostanie ewaluacja. Ewaluację Programu prowadzić będzie PCPR w Żyrardowie przy wykorzystaniu informacji od pozostałych realizatorów Programu. Monitoring Programu będzie prowadzony corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w formie sprawozdania z realizacji Programu, które przedstawi Radzie Powiatu w Żyrardowie.

XI. SPIS TABEL.

Tabela nr 1. Wykaz Zespołów Interdyscyplinarnych w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 2. Liczba procedur „Niebieskie Karty” wpływających do ZI z podziałem na gminy w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 3. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych /diagnostyczno-pomocowych w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 4. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” z podziałem na gminy w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 5. Liczba członków Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2016 - 2024 w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 6. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 7. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 8. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 9. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 10. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 11. Liczba osób doznających przemocy domowej objęta pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej z uwzględnieniem rodzaju przemocy w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 12. Wykaz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiecie żyrardowskim.

Tabela nr 13. Liczba otrzymanych wniosków przez M/G/KRPA w latach 2016-2024.

Tabela nr 14. Liczba skierowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe przez GKRPA w latach 2016 – 2024.

Tabela nr 15. Liczba sprawców przemocy domowej w latach 2016-2024 w powiecie żyrardowskim.

- Tabela nr 16.** Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku doświadczenia przemocy domowej (z podziałem na gminy, wiek i płeć) w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.
- Tabela nr 17.** Ilość interwencji Policji związanych z przemocą domową z podziałem na gminy w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.
- Tabela nr 18.** Ilość prowadzonych procedur Niebieskich kart związanych z przemocą domową z podziałem na gminy w latach 2016 – 2024 w powiecie żyrardowskim.
- Tabela nr 19.** Liczba wydanych nakazów/zakazów opuszczania lokalu, zakazu zbliżania się do ofiary, etc. z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latami 2016-2024.
- Tabela nr 20.** Liczba skierowanych wniosków do Prokuratury dotyczących przemocy domowej z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latami 2016-2024.
- Tabela nr 21.** Inne czynności podejmowane przez Policję na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej z podziałem na gminy powiatu żyrardowskiego latami 2016-2024.
- Tabela nr 22.** Dane statystyczne dotyczące przestępstw przemocy domowej z art. 207 § 1 kk i art. 207 § 1 1a kk w latach 2016-2014 w powiecie żyrardowskim.
- Tabela nr 23.** Liczba spraw zakończonych i liczba osób skazanych z art. 207 § 1 kk w latach 2016-2014 w powiecie żyrardowskim.
- Tabela nr 24.** Liczba przypadków stosowania przemocy wobec dzieci zauważonych przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w latach 2021 – 2024.
- Tabela nr 25.** Formy przemocy zauważone u dziecka przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie w latach 2021-2024.
- Tabela nr 26.** Rodzaj podjętych działań przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie w latach 2021-2024.
- Tabela nr 27.** Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w latach 2016-2024.
- Tabela nr 28.** Harmonogram realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 - 2031.”

XII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW.

Załącznik Nr 1. Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Załącznik Nr 2. Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Załącznik Nr 3. Powiatowy Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Wstęp.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Niniejszy Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową jest zgodny z założeniami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 – 2031, dotyczącym działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

1. Cel programu.

Celem Programu jest podejmowanie działań służących zwiększeniu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej oraz promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy poprzez inicjatywy skierowane do młodzieży oraz rodzin z terenu powiatu żyrardowskiego. Istotnym jest wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, a także uświadamianie młodzieży zagrożeń wynikających ze zjawiska przemocy.

2. Planowane działania.

Zakłada się, iż cel Programu będzie realizowany poprzez następujące zadania i działania:

- a. organizację zajęć profilaktycznych dla młodzieży w szkołach ponadpodstawowych w formie realizacji programów profilaktycznych pogadanek, prelekcji, warsztatów;
- b. organizację czasu wolnego młodzieży w formie kółek zainteresowań, wyjazdów integracyjnych i innych imprez propagujących zachowania alternatywne wobec przemocy;
- c. zwiększenie wiedzy rodziców na temat zjawisk wpływających na wychowanie,

w tym na temat przemocy w formie organizacji kampanii i akcji społecznych, grup edukacyjnych dla rodziców oraz spotkań grupowych i rozmów indywidualnych z rodzicami.

3. Zakładane efekty.

Realizacja założeń programu pozwoli na:

1. zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej,
2. pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonych przemocą,
3. zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych,
4. niwelowanie funkcjonujących stereotypów dotyczących przemocy,
5. propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich,
6. zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy,
7. nabycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
8. rozpoznanie sygnałów zapowiadających zachowania przemocowe,
9. promowanie pozytywnych postaw oraz zachowań alternatywnych wobec przemocy.

4. Wskaźniki.

Ocena działań będzie odbywała się poprzez sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 – 2031.

5. Adresaci projektu.

Adresatami programu są osoby dorosłe, zwłaszcza rodzice z rodzin zagrożonych przemocą i młodzież szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu żyrardowskiego.

6. Realizatorzy Programu.

Realizatorami Programu są jednostki wskazane w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026 – 2031.

7. Miejsce i czas realizacji Programu.

Działaniami zakładanymi w Programie zostanie objęty cały teren powiatu żyrardowskiego, a wszystkie działania będą miały charakter długofalowy i będą realizowane w latach 2026-2031.

8. Źródła finansowania.

Źródła finansowania wynikają z założeń Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031, którego Program jest integralną częścią.

9. Monitoring.

Zasady monitorowania zostały określone w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031.

10. Zakończenie.

Działania mające na celu edukację społeczeństwa w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy domowej są niezbędne, by zminimalizować skalę tego zjawiska. Jest to możliwe między innymi dzięki inicjatywom profilaktycznym, zarówno wśród osób dorosłych, jak i młodzieży. Ważnym jest promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci oraz prezentowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy.

W związku z powyższym realizacja Programu zakłada udział różnych pomiotów szczebla powiatowego, które swoimi działaniami obejmują pomoc oraz ochronę dziecka i rodziny.

Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

1. Wprowadzenie.

Przeciwdziałanie przemocy domowej, by było skuteczne, wymaga oddziaływań systemowych, zarówno w obszarze profilaktyki, wspierania i ochrony osób doznających przemocy, jak i oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc.

Głównym celem oddziaływań wobec osób dopuszczających się przemocy wobec najbliższych jest powstrzymanie ich od stosowania niedopuszczalnych zachowań i zakończenie cyklu przemocy.

Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych (PKE) dla osób stosujących przemoc domową, zgodnie z art. 6 ust 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Powinny one być ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw, a w związku z tym zmniejszenie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz naukę rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez użycia agresji. W trakcie programu osoba stosująca przemoc ma możliwość zmierzenia się ze swoim problemem, przepracowania go i zrozumienia, że relacje w rodzinie mogą być oparte na szacunku do osoby bliskiej.

1. Podstawy prawne.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. z 2023 r. poz.1166),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim 2023-2025,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Żyrardowskim na lata 2021 – 2026.

2. Cele programu.

Celem głównym programu jest redukcja zachowań agresywnych wobec najbliższych.

Cele szczegółowe to:

- zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
- zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
- wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
- poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
- uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

3. Założenia programowe i istota programu.

Prowadzący oddziaływania winni spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Założenia programowe są oparte na aktualnym stanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, z którego wynika między innymi, iż przemoc wobec najbliższych:

- ma uwarunkowania kulturowe, jest zakorzeniona we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie;
- jest szkodliwym i raniącym nadużyciem siły i władzy i dąży do kontrolowania i zniewolenia osoby zależnej;
- jest wyborem, za który osoba ją stosująca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

Ważnym aspektem jest także, aby pamiętać, że można przestać stosować przemoc poprzez nauczenie się zachowań bezpiecznych dla innych i społecznie akceptowanych. W związku

z powyższym, realizacja programu ma przyczynić się do:

- niwelowania zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową poprzez działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu uświadomienie im czym jest przemoc,
- opracowania planu, zapobiegającego użyciu siły i przemocy pozwalającego na rozwiązywanie konfliktów domowych bez użycia agresji,
- nabycia umiejętności zastępowania przemocy pożądanymi zachowaniami alternatywnymi,
- konstruktywnego wyrażania uczuć i uczenia się korzystania z pomocy innych.

Praca na gruncie terapii poznawczo-behawioralnej ma wpłynąć nie tylko na korektę zachowań, ale także na sposób myślenia osób stosujących przemoc.

Realizacja programu odbywa się w kilku etapach:

Etap pierwszy: rozmowy diagnostyczne z uczestnikami.

Na tym etapie dokonywana jest diagnoza wstępna, oparta na rozmowie z uczestnikiem. Ma ona na celu określenie zarówno świadomości zainteresowanego, jak i jego motywacji do zmiany.

Diagnoza powinna zawierać:

- okoliczności skierowania, czy też zgłoszenia się do programu,
- określenie, czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
- najgroźniejsze oraz typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- cechy osobiste istotne dla pracy korekcyjnej.

Rozmowa diagnostyczna przeprowadzana jest przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego lub osoby wyznaczone do przeprowadzenia programu. Na jej podstawie podejmowana jest decyzja o zakwalifikowaniu lub niezakwalifikowaniu osoby do programu korekcyjno-edukacyjnego.

Po zakwalifikowaniu osoby do uczestnictwa w programie, należy dołożyć starań, by nawiązać osobisty kontakt z krzywdzonym krewnym tej osoby, wyjaśnić czym jest program korekcyjno-edukacyjny, urealnić oczekiwania, co do skuteczności programu, zebrać informacje o dotychczasowej sytuacji w związku z przemocą domową, poinformować o miejscach

udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz formach tego wsparcia. Pożądane jest, by zostawić numer telefonu do kontaktu z realizatorami programu korekcyjno-edukacyjnego, w celu usprawnienia wzajemnego kontaktu i efektywniejszej pracy.

W przypadku przerwania uczestnictwa w programie, każdorazowo należy poinformować osobę krzywdzoną przez uczestnika, jeżeli uczestnik programu mieszka /ma kontakt z osobą, którą krzywdził. Zadanie to należy do pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie– Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

Etap drugi: edukacyjne spotkania tematyczne i spotkania warsztatowe mające na celu zmianę postaw i zachowań uczestników.

Treści edukacyjne powinny uwzględniać cele programu oraz specyfikę uczestników.

W trakcie spotkań poruszone zostaną kwestie dotyczące między innymi:

1. mitów stereotypów przemocy domowej,
2. definicji przemocy, jej rodzajów, form i dynamiki,
3. relacji międzyludzkich komunikacji interpersonalnej,
4. samokontroli,
5. promowania pozytywnych standardów i wartości,
6. zaburzeń życia rodzinnego,
7. wpływu zachowań przemocowych na rozwój dziecka.

Zakłada się, że program będzie realizowany przede wszystkim w formie zajęć grupowych, w małych grupach (od 8 do maksymalnie 15 osób) oraz dodatkowo w formie zajęć indywidualnych. Zajęcia grupowe powinny jednak przeważać. Łączny czas trwania programu obejmuje od 60 do maksymalnie 120 godzin, z zachowaniem cykliczności co najmniej jednego spotkania w tygodniu. W wyjątkowych sytuacjach, w tym w przypadku niemożności skompletowania grupy, program korekcyjno-edukacyjny może być realizowany w formie spotkań indywidualnych. Wybór takiej formy pracy z osobą stosującą przemoc domową zostaje odnotowany w dokumentach. W przypadku braku kandydatów do udziału w programie z terenu powiatu żyrardowskiego, dopuszcza się zakwalifikowanie osób spoza powiatu.

W trakcie indywidualnych spotkań z uczestnikami w trakcie trwania programu możliwe jest dokonanie pogłębionej diagnozy, w formie pisemnych wniosków sporządzanych przez prowadzących na podstawie:

- wywiadu pogłębionego (kwestionariusz własny) w oparciu o rozmowę z klientem,
- analizy psychologicznej z wykorzystaniem posiadanych narzędzi,
- analizy dokumentacji zastanej (dokumenty sądowe, kuratorskie, prokuratorskie),
- rozmowy z rodziną.

Uczestnicy poprzez udział we warsztatach mają możliwość przećwiczenia, a także wzmocnienia pożądanых zachowań.

Etap trzeci: podsumowanie realizacji programu.

Wspólne omówienie przebiegu spotkań i uzyskanych rezultatów.

Etap czwarty: monitoring i ewaluacja.

Poprzez kontakt ze służbą kuratorską, sądem, a także rodziną uczestników programu możliwe jest monitorowanie uzyskiwanych efektów i w razie konieczności dokonanie niezbędnej ewaluacji. Zadanie to należy do pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie-Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

4. Adresaci, nabór.

Adresatami programu są osoby stosujące przemoc domową, także w formie zaniedbania i niewłaściwego wypełniania funkcji rodzicielskich. Osoby zainteresowane mogą zgłaszać się osobiście lub telefonicznie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

Uczestnikami programu mogą być:

- osoby zgłaszające się samodzielnie,
- osoby zobowiązane przez inne instytucje (Sądy, Zespoły Interdyscyplinarne, Policję),
- osoby uzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych, które odbyły terapię lub w trakcie terapii,
- osoby karane z art. 207 kk,
- rodzice, którzy mają ograniczoną władzę rodzicielską lub są jej pozbawieni w wyniku zaniedbań i niewypełniania funkcji rodzicielskich, a ich dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Programu nie mogą realizować:

- osoby chore psychicznie, upośledzone i z poważnymi zaburzeniami osobowości,
- nałogowi hazardziści,
- osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii,
- osoby, które nie są sprawcami przemocy domowej.

W przypadku skierowania do udziału w programie przez Zespół Interdyscyplinarny osoba zainteresowana otrzyma zaświadczenie o zgłoszeniu się do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową, a po jego zakończeniu zaświadczenie to potwierdzające – oba zgodne ze wzorem określonym Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

5. Reguły uczestnictwa w programie, w tym sankcje za naruszenie warunków kontraktu.**Reguły uczestnictwa:**

Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie, w tym:

- wymogi dotyczące systematycznej obecności na spotkaniach,
- obowiązek zachowania bezpiecznego i zgodnego z normami współżycia społecznego w trakcie zajęć,
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw,
- wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zgodę uczestnika na udzielanie informacji innym instytucjom o postępach wynikających z udziału w programie, przerwaniu programu lub kontynuowaniu przemocy,
- zgodę uczestnika na monitorowanie jego zachowań w trakcie i po zakończeniu programu poprzez kontaktowanie się realizatorów z instytucjami posiadającymi, z racji pełnionych funkcji, wiedzę na temat funkcjonowania uczestnika w środowisku,
- sankcje za naruszenie warunków kontraktu.

Rezygnacja z realizacji programu może nastąpić w trakcie spotkań diagnostycznych. Warunkiem uznania, iż osoba ukończyła program jest jej uczestnictwo w co najmniej 75 % spotkań.

Sankcje:

Naruszenie zapisów kontraktu może skutkować:

1. ostrzeżeniem ustnym (naganą),
2. dodatkową pracą mającą na celu wzmocnienie oraz uświadomienie zachowań,
3. zawiadomieniem instytucji kierującej do programu.

Swoje uczestnictwo w spotkaniu uczestnik potwierdza podpisem na liście obecności. Dwie nieusprawiedliwione nieobecności skutkują wykluczeniem z programu.

Dopuszcza się nadrobienie zaległości powstałych na skutek nieobecności usprawiedliwionych w formie dodatkowych konsultacji indywidualnych.

6. Zagrożenia realizacji programu.

- Negatywne wzorce zachowań społecznych.
- Alkoholizm.
- Brak wiary w skuteczność nowych rozwiązań.
- Brak środków na realizację programu.
- Niechęć osób stosujących przemoc do regularnego uczestniczenia w zajęciach oraz do podejmowania działań na rzecz zmiany.

7. Realizator Programu.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą być prowadzone przez pracowników, w ramach dodatku do wynagrodzenia lub osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia, wyłonione w drodze zapytania ofertowego, spełniające wymogi formalne określone w w/w przepisach prawnych.

8. Źródła finansowania.

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. W związku z powyższym realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych na ten cel samorządowi powiatowemu z budżetu państwa.

9. Sprawozdawczość.

Sprawozdania z realizacji Programu składane będą do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w oparciu o wyznaczone terminy oraz określony przez Urząd wzór.

Kierunek działań	Wskaźniki
Zapewnianie specjalistycznej pomocy osobom stosującym przemoc domową poza programem korekcyjno-edukacyjnym.	- liczba osób, - liczba udzielonych porad.
Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	- liczba osób, które zgłosiły się do udziału w programie, - liczba osób zakwalifikowanych do programu, - liczba osób uczestniczących w programie, - liczba osób, które ukończyły program, - liczba godzin spotkań indywidualnych, - liczba godzin spotkań grupowych, - liczba osób skierowanych przez ZI, - liczba osób skierowanych przez Sąd, - efekty działań podejmowanych z uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego (przewidywany rezultat, osiągnięty efekt), - liczba osób objętych monitoringiem, które zaprzestały / ograniczyły stosowanie przemocy.

Powiatowy Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

1. Wprowadzenie.

Skuteczność oddziaływań systemowych mających na celu zniwelowanie zjawiska przemocy domowej uzależniona jest między innymi od dostosowania metod pracy do poziomu świadomości ich odbiorcy. Przepisy prawa zakładają, że poza programami korekcyjno- edukacyjnymi formą oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową są programy psychologiczno-terapeutyczne. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych (PPT) dla osób stosujących przemoc domową, zgodnie z art. 6 ust 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Program jest rozszerzeniem oferty oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc domową w trakcie programu korekcyjno-edukacyjnego. W czasie realizacji programu osoby te utrwalają umiejętności komunikowania się, konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy.

2. Podstawy prawne.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz.1166),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim 2023-2025,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Żyrardowskim na lata 2021 – 2026.

3. Cele programu.

Celem głównym programu jest utrzymanie redukcji zachowań agresywnych wobec najbliższych.

Cele szczegółowe to:

- wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań,
- zdobycie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych,
- wzmocnienie lub poszerzenie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy,
- kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym: asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością,
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych,
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy,
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich,
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje społeczne i sposobów jej przeciwdziałania,
- diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu,
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

4. Założenia programowe i istota programu.

Prowadzący oddziaływania winni spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy.

Zakłada się, że w programie psychologiczno-terapeutycznym mogą uczestniczyć osoby, którzy w ciągu ostatnich 2 lat ukończyły program korekcyjno-edukacyjny. Założenia programowe dotyczą wzmocnienia wiedzy i umiejętności osób stosujących przemoc domową w celu niwelowania

zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową i zastępowania jej pożądanymi zachowaniami alternatywnymi.

Realizacja programu odbywa się w kilku etapach:

Etap pierwszy: rozmowy diagnostyczne z uczestnikami.

Na tym etapie dokonywana jest diagnoza wstępna, oparta na rozmowie z uczestnikiem. Ma ona na celu określenie świadomości zainteresowanego oraz jego motywacji do dalszej pracy.

Diagnoza powinna zawierać:

- okoliczności skierowania, czy też zgłoszenia się do programu,
- ustalenie daty, kiedy osoba ukończyła program korekcyjno-edukacyjny,
- określenie, czy osoba aktualnie stosuje przemoc,
- najgroźniejsze oraz typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- cechy osobiste istotne dla pracy.

Rozmowa diagnostyczna przeprowadzana jest przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego lub osoby wyznaczone do przeprowadzenia programu. Na jej podstawie podejmowana jest decyzja o zakwalifikowaniu lub niezakwalifikowaniu osoby do programu psychologiczno-terapeutycznego. Po zakwalifikowaniu osoby do uczestnictwa w programie, należy dołożyć starań, by nawiązać osobisty kontakt z krzywdzonym krewnym tej osoby, aby zebrać informacje o obecnej sytuacji w związku z przemocą domową, a w razie konieczności poinformować o miejscach udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz formach tego wsparcia. Pożądane jest, by zostawić numer telefonu do kontaktu z realizatorami programu psychologiczno-terapeutycznego, w celu usprawnienia wzajemnego kontaktu i efektywniejszej pracy.

Etap drugi: psychologiczno-terapeutyczne spotkania tematyczne indywidualne lub grupowe mające na celu wzmocnienia wiedzy i umiejętności osób stosujących przemoc domową w celu niwelowania zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową i zastępowania jej pożądanymi zachowaniami alternatywnymi.

Treści edukacyjne powinny uwzględniać cele programu oraz specyfikę uczestników. W trakcie spotkań poruszone zostaną kwestie dotyczące między innymi:

1. mitów stereotypów przemocy domowej,
2. definicji przemocy, jej rodzajów, form i dynamiki,
3. relacji międzyludzkich komunikacji interpersonalnej,
4. samokontroli,
5. promowania pozytywnych standardów i wartości,
6. zaburzeń życia rodzinnego,
7. wpływu zachowań przemocowych na rozwój dziecka.

Zakłada się, że program będzie realizowany przede wszystkim w formie zajęć indywidualnych, a w przypadku zebrania grupy o zbliżonym poziomie świadomości, dopuszcza się możliwość spotkań grupowych, w małych grupach (od 8 do maksymalnie 15 osób). Łączny czas trwania programu obejmuje od 10 do maksymalnie 30 godzin, z zachowaniem cykliczności co najmniej jednego spotkania w tygodniu. Wybór formy pracy z osobą stosującą przemoc domową zostaje odnotowany w dokumentach.

W przypadku braku kandydatów do udziału w programie z terenu powiatu żyrdowskiego dopuszcza się zakwalifikowanie osób spoza powiatu.

W trakcie spotkań z uczestnikami w trakcie trwania programu możliwe jest dokonanie pogłębionej diagnozy, w formie pisemnych wniosków sporządzanych przez prowadzących na podstawie:

- wywiadu pogłębionego (kwestionariusz własny) w oparciu o rozmowę z klientem,
- analizy psychologicznej z wykorzystaniem posiadanych narzędzi,
- analizy dokumentacji zastanej (dokumenty sądowe, kuratorskie, prokuratorskie),
- rozmowy z rodziną.

Etap trzeci: podsumowanie realizacji programu.

Omówienie z uczestnikiem przebiegu spotkań i uzyskanych rezultatów.

Etap czwarty: monitoring i ewaluacja.

Poprzez kontakt ze służbą kuratorską, sądem, a także rodziną uczestników programu możliwe jest monitorowanie uzyskiwanych efektów i w razie konieczności dokonanie niezbędnej ewaluacji.

Monitoring przeprowadzany jest przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie– Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

5. Adresaci, nabór.

Adresatami programu są osoby stosujące przemoc domową, także w formie zaniedbania i niewłaściwego wypełniania funkcji rodzicielskich, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny i deklarują chęć dalszej pracy nad sobą. Osoby zainteresowane mogą zgłaszać się osobiście lub telefonicznie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie - Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

W przypadku skierowania do udziału w programie przez Zespół Interdyscyplinarny osoba zainteresowana otrzyma zaświadczenie o zgłoszeniu się do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, a po jego zakończeniu otrzymuje zaświadczenie potwierdzające udział zgodne ze wzorem określonym Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

6. Reguły uczestnictwa w programie, w tym sankcje za naruszenie warunków kontraktu.

Reguły uczestnictwa:

Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie, w tym:

- wymogi dotyczące systematycznej obecności na spotkaniach,
- obowiązek zachowania bezpiecznego i zgodnego z normami współżycia społecznego w trakcie zajęć,
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw,
- wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zgodę uczestnika na udzielanie informacji innym instytucjom o postępach wynikających z udziału w programie, przerwaniu programu lub kontynuowaniu przemocy,
- zgodę uczestnika na monitorowanie jego zachowań w trakcie i po zakończeniu programu poprzez kontaktowanie się realizatorów z osobami najbliższymi oraz instytucjami posiadającymi, z racji

pełnionych funkcji, wiedzę na temat funkcjonowania uczestnika w środowisku,

- sankcje za naruszenie warunków kontraktu.

Rezygnacja z realizacji programu może nastąpić w trakcie spotkań diagnostycznych. Warunkiem uznania, iż osoba ukończyła program jest jej uczestnictwo w co najmniej 75 % spotkań.

Sankcje:

Naruszenie zapisów kontraktu może skutkować:

1. ostrzeżeniem ustnym (naganą),
2. dodatkową pracą mającą na celu wzmocnienie oraz uświadomienie zachowań,
3. zawiadomieniem instytucji kierującej do programu.

Swoje uczestnictwo w spotkaniu uczestnik potwierdza podpisem na liście obecności. Dwie nieusprawiedliwione nieobecności skutkują wykluczeniem z programu.

7. Zagrożenia realizacji programu.

- Negatywne wzorce zachowań społecznych.
- Alkoholizm.
- Brak wiary w skuteczność nowych rozwiązań.
- Brak środków na realizację programu.
- Niechęć osób stosujących przemoc do regularnego uczestniczenia w zajęciach oraz do podejmowania działań na rzecz zmiany.

8. Realizator Programu.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne mogą być prowadzone przez pracowników, w ramach dodatku do wynagrodzenia lub osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia, spełniające wymogi formalne określone w w/w przepisach prawnych, wyłonione w drodze zapytania ofertowego.

9. Źródła finansowania.

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. W związku z powyższym realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych na ten cel samorządowi powiatowemu z budżetu państwa.

10. Sprawozdawczość.

Sprawozdania z realizacji Programu składane będą do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w oparciu o wyznaczone terminy oraz określony przez Urząd wzór.

Kierunek działań	Wskaźniki
Zapewnianie specjalistycznej pomocy osobom stosującym przemoc domową poza programem psychologiczno-terapeutycznym	- liczba osób, - liczba udzielonych porad.
Realizacja programu oddziaływań psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	- liczba osób, które zgłosiły się do udziału w programie, - liczba osób zakwalifikowanych do programu, - liczba osób uczestniczących w programie, - liczba osób, które ukończyły program, - liczba godzin spotkań indywidualnych, - liczba godzin spotkań grupowych, - liczba osób skierowanych przez ZI, - liczba osób skierowanych przez Sąd, - efekty działań podejmowanych z uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego (przewidywany rezultat, osiągnięty efekt), - liczba osób objętych monitoringiem, które zaprzestały / ograniczyły stosowanie przemocy.

Przewodnicząca Rady
Powiatu Żyrardowskiego

Beata Rusinowska